

KATOLIČKI VJERONAUK

UVOD

Katolički školski vjeronauk uklopljen je u opće odgojno-obrazovne ciljeve suvremene hrvatske demokratske škole. On je po svojim ciljevima i sadržajima ucijepjen u cjelinu hrvatskoga odgojno-obrazovnoga sustava, a svrha mu je, u komplementarnom suodnosu s drugim školskim predmetima, promicati cjelovit i sustavan odgoj čovjeka na načelima korelacijsko-integrativnoga učenja. Budući da je religioznost integralna činjenica čovjekove osobnosti i kulture, autentičan i cjelovit odgoj u školi zahtijeva da se religiozna dimenzija odgoja skladno ugradi u različita obrazovna područja i nastavne predmete kojima po svojoj naravi pripada. Jednako tako, vjeronauk kao autonoman školski predmet s vlastitom epistemologijom omogućuje svim učenicima, koji to žele, autentično i sustavno upoznavanje, čuvanje i razvijanje njihova vlastita vjerskoga i kulturnoga identiteta, promičući istodobno duh dijaloga i ekumenizma u odnosu na različite ljude, svjetonazore, religije, konfesionalne i kulturne izričaje. Posebnost školskoga vjeronauka očituje se u njegovoj zadaći da učenicima omogući susret s osobom i porukom Isusa Krista i tako im pomogne, sa stajališta kršćanske Objave i Tradicije Crkve, »istinito i sigurno« upoznati vjeru i religijsko-kulturnu baštinu kojoj pripadaju. Stoga, katolički vjeronauk u školi slijedi teološke i antropološko-pedagoške temelje odgoja i obrazovanja, sustavno i što cjelovitije, dijaloški i ekumenski vrlo otvoreno, upoznavanje katoličke vjere u svim njezinim bitnim dimenzijama, odnosno u njezinu učenju, slavljenju i življenju. Riječ je o takvu »upoznavanju« koje uključuje sve bitne tjelesno-duševno-duhovne sposobnosti učenika: kognitivnu (spoznajnu), afektivnu (doživljajnu), konativnu (voljnu) i operativnu (djelatnu). Po tim odrednicama katolički vjeronauk u školi ostvaruje i potvrđuje svoju odgojno-obrazovnu cjelovitost, podupirući pritom sveobuhvatne procese školskoga poučavanja i učenja.

Posebno je vrijedno istaknuti odgojni udio vjeronauka koji se ne može i ne smije svesti na puko posredovanje informacija i materijalnoga znanja nego on obuhvaća učenika u totalitetu njegove osobnosti, tj. obuhvaća sve bitne odgojno-obrazovne ciljeve koji omogućuju stvaralačko i integrirano učenje, kritičko promišljanje, izgrađivanje sposobnosti i stavova, životno slavljenje i svjedočenje vjere u osobnom i društvenom životu učenika. Učenicima se ponajprije želi omogućiti da u duhu Evandjelja i vjere Crkve svestrano i kritički prosuđuju svoj život, da upoznaju različite faze svojega odrastanja i izgradnje osobnosti, da usvajaju opće etičke i moralne norme, osobito načela i vrijednote kršćanske vjere te da se odgovorno suoče sa svim problemima, nadama i tjeskobama društva u kojem žive. U tom se duhu učenicima želi ponuditi jasnoća nauka o Bogu, čovjeku i svijetu, na načelima postupnosti, sustavnosti i cjelovitosti, kako bi oni mogli kritički i osobno, zrelo i svjesno ostvariti svoj vlastiti kršćanski život u obitelji i društvu.

Jednako tako vjeronauk u školi želi učenike upoznati s kršćanskim korijenima hrvatske i europske kulturne baštine koja u prošlosti i sadašnjosti ostvaruje svoje plodove na religiozno-duhovnom, etičkom, kulturnom, umjetničkom, filozofskom, znanstvenom, pravnom, političkom, i drugim područjima. Ta katolička baština hrvatskoga naroda, koja se proučava i u drugim predmetima, nije neka sporedna činjenica, nego ona daje snažan pečat životu naroda, a kršćanski simboli i vrijednote, koji su duboko utkani u narodno biće, obilježavaju njegov ukupan identitet.

SVRHA

Svrha ili globalni cilj nastave katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi jest sustavno i skladno teološko-ekleziološko i antropološko-pedagoško povezivanje Božje objave i tradicije Crkve sa životnim iskustvom učenika kako bi se ostvarilo sustavno i cjelovito, ekumenski i dijaloški otvoreno, upoznavanje katoličke vjere na informativno-spoznajnoj, doživljajnoj i djelatnoj razini radi zrelosti u kršćanskoj vjeri i postignuća cjelovita općeljudskoga i vjerskog odgoja učenika koji žive u svojem religioznom i crkvenom, kulturnom i društvenom prostoru.

OPĆI CILJEVI

Opći su ciljevi katoličkoga vjeronauka u osnovnoj školi:

- Otkriti tragove najdublje smisla čovjekova života i izgraditi otvorenost prema transcenciji, ljudskoj krhkosti i veličini, vremenitosti i vječnosti.
- Izgrađivati i ostvariti zrelu ljudsku i vjerničku osobnost, na individualnoj i društvenoj razini, u svim dimenzijama čovjekova života: tjelesnoj, duševnoj i duhovnoj.
- Pomoći učenicima da ostvare ljudski i kršćanski odgoj savjesti i izgrade zrele i odgovorne savjest u odnosu prema sebi, prema drugima, prema društvu i svijetu općenito, a na temelju Božje objave, kršćanske Tradicije i crkvenog Učiteljstva.
- Osposobiti za dublje shvaćanje i povezivanje biblijske poruke sa svakodnevnim osobnim i društvenim životom.
- Osnažiti spoznaju i stav da je Bog pozvao ljude na međusobnu ljubav i zajedništvo i da žive u skladu s tim pozivom.
- Otkriti, upoznati, susresti, iskusiti i životom svjedočiti otajstvo trojedinoga Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga, Boga koji se čovjeku objavio, otkupio ga i ponudio mu vječno spasenje.
- Upoznati, prihvatiti i nasljedovati Isusa Krista kao navjestitelja Radosne vijesti čovjeku, jedinog i konačnog osloboditelja i spasitelja svih ljudi.
- U otajstvu Presvetoga Trojstva otkriti otajstvo Božje ljubavi, blizine i djelovanja u osobnom životu

- vjernika, u životu kršćanske zajednice i u cijeloj povijesti ljudskog roda.
- Otkriti, upoznati i doživjeti kako Duh Sveti ispunja ljude duhovnom snagom da mogu svjedočiti vjeru i nesebičnu ljubav prema Bogu i jedni prema drugima.
 - Otkriti i upoznati snagu jedinstva, zajedništva i služenja Kristove Crkve koja je sakrament spasenja među ljudima te razvijati sposobnosti za kvalitetno življenje svojeg poslanja i služenja u Crkvi.
 - Upoznati značenje povijesti spasenja i povijesti Katoličke crkve koja izvršava Kristov nalog evangelizacije i služenja na različitim područjima crkvenoga i društvenoga života kako u cijeloj Crkvi tako i u hrvatskome narodu: socijalnom, kulturnom, znanstvenom, prosvjetnom i dr.
 - Razviti sposobnost nutarnjeg osjećaja i osobnog stava zahvalnosti za Božju beskrajnu ljubav i dobrotu, za uzajamno bratsko služenje, dobrotu, socijalnu pravdu, solidarnost i pomoć te za osjećaj zahvalnosti jednih prema drugima.
 - Otkriti, upoznati, prihvatiti i u vlastiti život ucijepiti cjelovit kršćanski moral, tj. Isusov zakon ljubavi i služenja kao istinski način kršćanskoga života.
 - Upoznati i iskusiti duhovnu snagu i spasenjsku vrijednost liturgijskih i crkvenih slavlja, sakramenata, pobožnosti i vjerničkoga života koji je protkan svjedočanstvom zahvaljivanja i slavljenja Boga.
 - Otkrivati, upoznavati i prihvaćati druge i različite od sebe te izgraditi osjećaj poštovanja prema drugim (različitim) kulturama, konfesijama i religijama (ekumenska i dijaloška dimenzija).
 - Otkriti uzroke sukoba i nerazumijevanja između roditelja i djece, među odraslima, među ljudima i narodima i steći sposobnosti prevladavanja sukoba i nerazumijevanja kako bismo izgradili skladan osobni i društveni život.
 - Upoznati mjesto i ulogu obitelji u osobnom i društvenom životu i razviti stav o vlastitoj odgovornosti i ulozi u obitelji te u široj društvenoj zajednici (obitelji).
 - U kršćanskoj vjeri, nadi i ljubavi upoznati put i način kako se oduprijeti negativnim životnim iskušenjima i problemima, osobito u doba sazrijevanja i mladosti kako bismo postigli punu ljudsku i vjerničku zrelost.
 - Razvijati duhovne i druge komunikacijske i stvaralačke sposobnosti istinskim »govorom vjere« i sveobuhvatnim pristupom u zajedničkom radu poradi ostvarenja cjelovita vjerskog odgoja i obrazovanja (pismeno, usmeno, likovno, glazbeno, scensko i molitveno izražavanje).

Svrha i opći ciljevi vjerskoga odgoja u osnovnoj školi dalje se ostvaruju po sadržajima (temama), posebnim i pojedinačnim ciljevima ili odgojno-obrazovnim postignućima po načelima sustavnosti, postupnosti i cjelovitosti. Stoga je vjeronaučna građa u svim godištim oblikovana u tematske cjeline koje čine dvije i više tema. Time se želi ostvariti bolja vertikalna i horizontalna

preglednost vjeronaučnih sadržaja i ciljeva, kao i cijeloga Programa.

NAPOMENA

U definiranju *Plana i programa katoličkoga vjeronauka prema HNOS-u* slijedili smo *Program katoličkoga vjeronauka u osnovnoj školi* što ga je 2003. odobrila Hrvatska biskupska konferencija te prihvatilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH. Program je zapravo sastavljen i oblikovan kao cjelovit vjeronaučni kurikulum ili uputnik na temelju suvremenih standarda programiranja pojedinih nastavnih predmeta i ukupna uputnika na načelima otvorenoga kurikuluma. Zato smo i programski oblikovali i donijeli sve glavne didaktičke varijable, od određivanja načela vjeronauka u suvremenoj školi i polazišne situacije učenika u pojedinim godištim, pa sve do određivanja ciljeva, tema, sadržaja, proširenih sadržaja, didaktičkih uputa, međupredmetne korelacije i elemenata evaluacije u svakoj nastavnoj cjelini. U tom smo Programu, pak, donijeli samo posebne ciljeve za nastavne cjeline, a nismo pojedinačne ciljeve za svaku pojedinu temu, niti smo donijeli ključne pojmove uza te teme. Sada to činimo u Programu načinjeno prema HNOS-u. Kako vjeronaučna didaktika i metodika razlikuje opće, posebne i pojedinačne ciljeve u svakom godištu, sada se prema HNOS-ovu standardu, uza svaku temu, definiraju ključni pojmovi i odgojno-obrazovna postignuća koja u našoj terminologiji nisu ništa drugo do li pojedinačni ciljevi kao ishodi (postignuća) učenja ostvarena na spoznajnom, doživljajnom i djelatnom planu. Zato vjeroučitelji trebaju uzeti i slijediti ovaj HNOS-ov Program kao dodatak za izravnu pripremu nastavne teme i izvođenje vjeronaučne nastave.

Dosadašnji *Program katoličkoga vjeronauka* (2003.) nudi između 30 i 35 nastavnih tema oblikovanih u nastavne cjeline. Nekoliko je tema oblikovalo nastavnu cjelinu koju je trebalo svestrano i cjelovito obraditi, pa su pojedine teme mogle biti obrađene, već prema potrebi učenika, od jednoga do tri nastavna sata. To isto omogućuje HNOS. Zato je Povjerenstvo za vjeronauk u HNOS-u analiziralo dosadašnji Program te, u skladu sa zahtjevima HNOS-a, smanjilo broj tema i definiralo 25 tema za niže razrede i 27 tema za više razrede osnovne škole. To je učinjeno tako da se nisu mijenjale dosadašnje nastavne cjeline po godištim, nego je u njima uglavnom smanjen broj tema, spajanjem dviju tema u jednu, ili izostavljanjem nepotrebnih. Unesene su i neke manje programske izmjene u pojedinim godištim prebacivanjem nekih tema iz jednog godišta u drugo, ili je, pak, nastavna cjelina o općoj crkvenoj povijesti iz sedmoga razreda prenesena u šesti razred, a u sedmom se više prostora ostavlja pitanjima i temama koje zanimaju pubescente.

HNOS kao posebnu vrijednost preporučuje korelacijsko-integracijsku nastavu. Naš je dosadašnji vjeronaučni Program tu odrednicu, i načelno i praktično, promicao, provodeći unutrašnju povezanost različitih vjeronaučnih područja, ciljeva i sadržaja te

međupredmetnu povezanost različitih nastavnih predmeta, osobito hrvatskoga jezika i književnosti, kao i likovnoga, glazbenoga, povijesnoga, zemljopisnog i drugih područja odgoja i obrazovanja. Upravo vjeronauk svoju posebnost prema drugim školskim predmetima pokazuje time što on religiozne i religijske činjenice, koje su dio ukupne kulture, čita svojim autentičnim religioznim i duhovnim očima i jezikom. Stoga vjeronauk u školi, uza prvotnu vjersko-odgojnu zadaću, ima zadaću da tumači, u duhu evanđelja, kršćanske poruke i tradicije, temeljne vrijednosti naše kulture i civilizacije kao što su ljudska prava, sloboda, autonomija i dostojanstvo ljudske osobe koje su zajedničke današnjim europskim narodima i zemljama. Riječ je o temeljnim vrijednostima čovjeka, društva i ljudske kulture o kojima Crkva, odnosno religija mora govoriti o svojim nazorima i izložiti ih. Školski vjeronauk svemu tomu ne pristupa površno, na razini informacije kao izvanjskom povijesnom i sociološkom fenomenu, nego iznutra, u skladu s porukom koju naviješta.

Na kraju, *Program katoličkoga vjeronauka* posve slijedi HNOS-ove zahtjeve i promiče suvremene didaktičko-metodičke pristupe i metode školskog učenja i poučavanja tražeći dubinsko učenje te stvaralačku, suradničku i integriranu nastavu na načelima metodičkoga pluralizma radi prevladavanja kognitivnog učenja usmjerena na stjecanje enciklopedijskoga znanja. Riječ je o potrebi stvaralačkoga i integriranoga multimedijalnog i multimetodičkog učenja koje u prvi plan stavlja procese poučavanja i učenja koji promiču samu sposobnost učenja, potom kritičko mišljenje, učeničko stvaralaštvo i suradnju, stjecanje sposobnosti, izgradnju stavova i vrijednosti, stjecanje vještina, umijeća itd. Vjeronaučna nastava, promiče sve navedeno, prednost daje metodičkim pristupima, sustavima, metodama i postupcima koji učenicima omogućuju istinsko i stvaralačko, ljudsko i vjerničko, osobno i zajedničko komuniciranje sa sadržajima evanđeoske poruke i tako pomaže ljudskoj osobi da se ostvari u svojem cjelovitom tjelesnom i duhovnom, ljudskom i vjerničkom, osobnom i društvenom, vjerskom i kulturnom identitetu.

1. RAZRED

I. CJELINA:

NAŠI VJERONAUČNI SUSRETI TEME

1. Imam svoje ime i svoje mjesto

Ključni pojmovi: obitelj, ime, razredna zajednica, prijatelj/prijateljstvo.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti i doživjeti školu kao mjesto susreta, zajedništva, radosti i učenja; imenovati članove svoje obitelji; prepoznati i imenovati članove razredne zajednice; odrediti osnovne razlike/sličnosti između škole i obitelji; otkriti da u razredu svi možemo biti prijatelji; pronaći vlastito mjesto u učionici i skupini.

2. Svi smo vrijedni poštovanja

Ključni pojmovi: vjeronauk, vjeroučitelj, pomaganje, drugi.

Odgojno-obrazovna postignuća: odrediti pojmove vjeronauk i vjeroučitelj; prepoznati da se na vjeronauku obrađuju važna životna pitanja; doživjeti vjeronauk kao radosni susret u kojem učimo ljubiti Boga i ljude; prepoznati važnost zajedničkog rada i aktivnog sudjelovanja u nastavi; uočiti da nam je ljepše kada zajedno pjevamo, slikamo, veselimo se; uočiti važnost međusobnoga prihvaćanja svijui; otkriti važnost uzajamnoga pomaganja.

II. CJELINA:

OTKRIVAMO ZNAKOVE BOŽJE DOBROTE TEME

1. Divan Božji svijet pjeva slavu Bogu

Ključni pojmovi: Bog, stvaranje, svijet, zemlja.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti i spoznati da je sve što postoji stvorio Bog; prepoznati veličinu i ljepotu prirode oko sebe; uočiti ljepotu živih Božjih stvorenja; zahvaliti Bogu na darovima koje nam daje; prepoznati potrebu i važnost čuvanja prirode i živih stvorenja koje nam Bog daruje.

2. Bože, čudesno si stvorio ljude

Ključni pojmovi: stvaranje čovjeka, prvi ljudi, Adam, Eva, anđeo čuvar.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepričati, uz pomoć ilustracije, biblijsko izvješće o stvaranju svijeta i čovjeka; navesti imena prvih ljudi; doživjeti i izraziti osjećaj zahvalnosti Bogu za dar života; uočiti važnost čuvanja dara života; naučiti molitvu Anđelu čuvaru.

3. Bog je naš dobri Otac

Ključni pojmovi: Bog Otac, Božja dobrotu.

Odgojno-obrazovna postignuća: shvatiti i doživjeti Boga kao dobrog Oca koji ljubi sve ljude; prepoznati načine kako možemo pokazivati poštovanje prema svakome čovjeku; navesti znakove Božje dobrote iz vlastitoga iskustva.

4. Zahvalni smo Bogu za kruh i plodove zemlje

Ključni pojmovi: plodovi zemlje, zahvaljivanje, darivanje.

Odgojno-obrazovna postignuća: shvatiti da je Bog darovao čovjeku zemlju da je obrađuje i da živi od njezinih plodova; nabrojiti neke plodove zemlje; prepoznati i objasniti važnost kruha u životu ljudi; otkriti i prepoznati načine kako možemo pokazati zahvalnost prema Bogu zbog njegove dobrote; prepoznati načine kako možemo druge darivati, osobito one u potrebi.

III. CJELINA:

LJUDI I POSLIJE SMRTI ŽIVE S BOGOM

TEME

1. Novi život s Bogom

Ključni pojmovi: smrt, novi život, Dušni dan, svijeća.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti da oko nas biljke i životinje nestaju, a ljudi umiru; shvatiti da smrt nije kraj, već prijelaz u novi život; rado se sjećati pokojnika i moliti za njih; opisati što se obilježava na Dušni dan; opisati na koji način naša obitelj i drugi ljudi iskazuju poštovanje svojim pokojnima (molitva, svijeće, cvijeće...).

2. Svetci su prijatelji Božji

Ključni pojmovi: svetac, Svi sveti.

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti imena nekoliko svetaca; imenovati svetca zaštitnika svoje župe; otkriti da se sveti nalaze kod Boga i rado se svetcima moliti; opisati što se slavi svetkovinom Svi sveti; razlikovati blagdan Svih svetih i Dušni dan; shvatiti da su sveti ne samo oni zapisani u kalendaru, nego i naši djedovi i bake, rođaci, braća i sestre.

IV. CJELINA:

ISUSOVO ROĐENJE

TEME

1. Došašće

Ključni pojmovi: došašće, iščekivanje, blagdani, misa zornica, adventski vjenčić.

Odgojno-obrazovna postignuća: odrediti pojmove došašće i blagdani; prepoznati došašće kao vrijeme iščekivanja Isusova rođenja; imenovati načine kako se možemo pripremiti za Isusovo rođenje (npr.: izradba čestitki, pripremanje darova za bližnje, mise zornice, pjesme i molitve, adventski vjenčić...); naučiti pjevati jednu adventsku pjesmu; opisati adventski vjenčić.

2. Radujemo se svetomu Nikoli

Ključni pojmovi: darivanje, biskup, sv. Nikola.

Odgojno-obrazovna postignuća: pripovjediti život sv. Nikole; prepoznati i doživjeti sv. Nikolu kao onoga koji dariva; navesti načine uzajamnoga darivanja.

3. Marija - Isusova majka

Ključni pojmovi: Marija, anđeo Gabriel, radosna vijest, Isus, Sin Božji.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti tko je Marija; prepričati susret anđela Gabriela i Marije; uočiti i shvatiti da je Isus Sin Božji; naučiti molitvu Zdravo, Marijo; prepoznati Marijinu spremnost za služenje Bogu.

4. Božić - blagdan Isusova rođenja

Ključni pojmovi: Božić, Betlehem, Isusovo rođenje, pastiri.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti kada i što slavimo na Božić; navesti osnovne podatke o Isusovu

rođenju i osobama koje su ga izbliza pratile (gdje se Isus rodio i zašto, tko je i kako prvi saznao vijest o Isusovu rođenju); opisati kako Božić slavimo u Crkvi i obitelji; izraditi božićne crteže i čestitke; naučiti pjevati neke poznatije hrvatske božićne pjesme.

V. CJELINA:

ISUS SUSREĆE LJUDE

TEME

1. Isus poziva ljude u svoju službu

Ključni pojmovi: poziv, apostol, zajednica Isusovih učenika, Isusov prijatelj.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati način života ljudi u Isusovo vrijeme; navesti imena nekoliko Isusovih učenika; objasniti tko su apostoli; opisati zadatak koji Isus daje svojim prijateljima apostolima; razumjeti i doživjeti da Isus poziva sve ljude sebi za učenike i prijatelje.

2. Isus svima čini dobro i posebno voli djecu

Ključni pojmovi: Isus i drugi, Isus i djeca, činiti dobro.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti kako je Isus s ljubavlju susretao ljude; nabrojiti nekoliko načina na koje Isus pomaže ljudima; prepričati jednu biblijsku zgodu koja govori o Isusovoj brizi za druge, osobito siromašne i bolesne; uočiti kako Isus voli sve ljude, a osobito djecu; znati zahvaliti Isusu za njegovu brigu za djecu i ljude.

3. Isus nas uči moliti

Ključni pojmovi: kraljevstvo Božje, molitva, blagoslov, Očenaš.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti i odrediti što je molitva; prepoznati da svoju zahvalnost i svoje povjerenje u Boga izražavamo molitvom; naučiti molitvu Očenaš; prepoznati da nas je Očenaš naučio moliti sam Isus; doživjeti radosno iskustvo osobne molitve i molitve u zajednici; uočiti ljepotu Božje blizine i kraljevstva Božjeg kao najveće dragocjenosti; izreći svoju vlastitu molitvu Ocu nebeskomu i Isusu.

4. Isus oprašta

Ključni pojmovi: radost, žalost, oprostjenje, pomirenje, korizma.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati da u životu ima radosnih i žalosnih trenutaka; prepoznati kako radost možemo dijeliti s drugima; prepoznati iskustva nerazumijevanja i svade među ljudima; navesti i opisati znakove pomirenja i praštanja; spoznati da Bog nama oprašta i da smo i mi dužni opraštati; prepoznati korizmu kao vrijeme praštanja, pomirenja, dobrih djela i pripreve za Uskrs.

VI. CJELINA:

ISUSOVO USKRSNUĆE

TEME

1. Ususret Uskrsu

Ključni pojmovi: priprema za Uskrs, Cvjetnica, Veliki tjedan, Veliki četvrtak.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i opisati načine kako se kršćani pripremaju za Uskrs; opisati što se dogodilo na Cvjetnicu; prepoznati Isusa kao kralja mira; odrediti koji je tjedan Veliki tjedan i navesti njegove velike dane; opisati što se dogodilo na Veliki četvrtak; opisati s kim i kako Isus blaguje Posljednju večeru.

2. Isusova muka i smrt

Ključni pojmovi: Veliki petak, Isusova muka, smrt na križu, znak križa.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati događaje koji se povezuju uz Isusovu muku i smrt; naslutiti značenje Isusove muke, smrti i uskrsnuća za spasenje svih ljudi na svijetu; prepoznati križ kao znak Isusove ljubavi i kao sveti znak za sve kršćane; uočiti važnost dostojnog i redovitog činjenja znaka križa.

3. Isus je uskrsnuo i živi

Ključni pojmovi: Uskrs, nedjelja, prazan grob.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepričati biblijski tekst o Isusovu uskrsnuću; različitim oblicima stvaralačkog izražavanja izraziti radost zbog Kristova uskrsnuća; naučiti pjevati uskrsnu pjesmu; opisati neke uskrsne običaje i simbole; prepoznati poklik »aleluja« kao uskrsni poklik radosti; upoznati Uskrs kao najvažniji kršćanski blagdan; naučiti da Isusovo uskrsnuće slavimo u nedjeljnoj svetoj misi; imenovati nekoliko načina na koje se radujemo Uskrsu u obitelji, školi, župi.

4. Uskrsli Isus ostaje s nama

Ključni pojmovi: Uzašašće, slanje apostola, Duh Sveti, ognjeni jezici.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepričati biblijsko izvješće o Kristovu uzašašću i odlasku Ocu nebeskom; otkriti kako Isus i dalje ostaje među svojim učenicima i vjernicima; pripovjediti što se dogodilo na Duhove; prepoznati biblijski govor simbola vatre (ognja) i vjetra; prepoznati Duha Svetoga kao Božju snagu koja nas jača, brani i vodi kroz život; navesti što slavimo na blagdan Duha Svetoga (Duhove).

VII. CJELINA:

ZAJEDNO SMO UVIJEK RADOSNI

TEME

1. U zajednici Isusovih učenika

Ključni pojmovi: Crkva, krštenje, župa zajednica vjernika.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti što je Crkva; prepoznati Crkvu kao zajednicu Isusovih

vjernika; prepoznati da krštenjem postajemo članovi Crkve – zajednice Isusovih učenika; nabrojiti neke obredne znakove krštenja (voda, bijela haljina, svijeća); prepoznati nedjelju kao dan okupljanja Isusovih učenika u crkvi; imenovati svoju župu.

2. Marija - uzor našim majkama

Ključni pojmovi: Marija, majka, svibanj, Majčin dan.

Odgojno-obrazovna postignuća: navesti komu je posvećen mjesec svibanj; prepoznati da je Marija Isusova i naša majka; izreći vlastitoj majci zahvalnost u povodu Majčina dana; izraditi čestitke majkama; obrazložiti važnost majke u obitelji; naučiti jednu marijansku pjesmu (npr. Cvijeće za Mariju).

IZBORNE TEME

1. Mali misionari

Ključni pojmovi: misionar, poruka, Radosna vijest, misionar, pomaganje.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati misionare kao glasnike Isusove Radosne vijesti; prepoznati velikodušnost i dobrotu misionara; razvijati osjećaj brige za misionare i biti »mali misionar«.

2. Radujemo se školskim praznicima i ostajemo povezani

Ključni pojmovi: radost, zahvalnost, molitva, povezanost.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati razloge naše radosti i zahvalnosti; navesti načine kako možemo drugima pokazivati našu radost i zahvalnost; naučiti zahvaliti Bogu za primljene darove i radovati se zasluženom odmoru; uočiti da kršćani i za vrijeme školskih praznika sudjeluju na nedjeljnoj svetoj misi, gdje god bili; nabrojiti načine kako i tijekom praznika možemo ostati međusobno povezani (u mislima, molitvi, razglednicom...).

2. RAZRED

I. CJELINA:

PONOVO SMO ZAJEDNO

TEME

1. Gradimo zajedništvo i prijateljstvo

Ključni pojmovi: prijatelj, zajedništvo, radost.

Odgojno-obrazovna postignuća: razvijati duh prijateljstva, povjerenja i poštovanja u razrednoj zajednici; poznavati uvjete dobra i plodna prijateljstva; nabrojiti i obrazložiti značajke prijateljstva; uočiti da svatko od učenika pridonosi izgradnji zajedništva u razrednoj zajednici i u školi; otkrivati da smo jedni drugima potrebni i navesti kako se možemo u školi i kod kuće pomagati; povezati prijateljstvo s radošću.

2. Isus nam daje snagu i sigurnost

Ključni pojmovi: Isus, apostol, povjerenje, sigurnost.
Odgojno-obrazovna postignuća: prepričati, s pomoću biblijskoga teksta, kako je Isus pomogao apostolima kad je utišao oluju na moru; uočiti na temelju biblijskih tekstova važnost povjerenja u Isusa; otkriti i shvatiti da Isus daje sigurnost i zaštitu; otkriti kako se po Isusovu primjeru trebamo brinuti jedni za druge u školi i kod kuće; navesti načine kako se možemo međusobno pomagati.

II. CJELINA:

BOG JE ČUDESNO STVORIO SVIJET I LJUDE TEME

1. Biblija je najljepša knjiga

Ključni pojmovi: Biblija, Stari zavjet, Novi zavjet.
Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati svetu knjigu kršćana; razumjeti da je Biblija sveta knjiga koja govori o Bogu i o ljudima; prepoznati Bibliju kao knjigu koja pripovijeda o velikim Božjim djelima; prepoznati i razlikovati dva osnova dijela Biblije: Stari i Novi zavjet; dobiti prvi uvid u raširenost Biblije diljem svijeta.

2. Svijet je čudesan i tajnovit

Ključni pojmovi: Bog Stvoritelj, ljepote stvorenoga, briga za prirodu i okoliš, pouzdanje.
Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati i imenovati neke ljepote stvorenoga svijeta (u nama i oko nas); diviti se tomu svijetu; uočiti važnost pouzdanja u Boga Stvoritelja; povezati vjeru u Boga Stvoritelja i potrebu očuvanja svega stvorenoga (briga za prirodu i okoliš).

3. Čovjek je divno Božje stvorenje

Ključni pojmovi: Božje stvorenje, različitost, jednakost, povezanost, zahvala Bogu.
Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati život kao dar; prepoznati i obrazložiti kako čovjek svojim radom izgrađuje svijet; prepoznati i imenovati razlike i sličnosti među ljudima; uočiti da su svi ljudi, unatoč razlikama, jednaki i međusobno povezani; prepoznati i imenovati situacije u kojima se vidi kako su ljudi upućeni jedni na druge; otkrivati radost zbog naših bližnjih.

4. Ljudi nisu poslušali Boga

Ključni pojmovi: neposluh (griješ), prijateljstvo između Boga i ljudi, obećanje Spasitelja.
Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati biblijski tekst o prvome neposluhu (griješ); opisati prijateljstvo između Boga i prvih ljudi; kratko upoznati i pripovijediti kako su prvi ljudi sretno živjeli, sagriješili u raj u zemaljskom i kako su izgubili prijateljstvo s Bogom; prepoznati da ljudi mogu sagriješiti; otkriti kako nas Bog ljubi i prašta nam.

5. Ljudi velike vjere na Božjemu putu

Ključni pojmovi: potop, Noa, Abraham, Josip Egipatski.
Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati i imenovati neke velike starozavjetne likove (Noa, Abraham, Josip Egipatski); na temelju biblijskih tekstova, kratko prepričati osnovno o njima; prepoznati u njihovim životima važnost vjere i pouzdanja u Boga; uočiti važnost vjere u Boga u vlastitome životu, osobito u teškim trenucima.

III. CJELINA:

ISUS - DAR BOŽJI ZEMLJI I LJUDIMA TEME

1. Ljudi žive u nadi i iščekivanju

Ključni pojmovi: izraelski narod, iščekivanje, Mesija, Spasitelj, došašće.
Odgojno-obrazovna postignuća: povezati izraelski narod i Spasitelja (Mesiju); prepoznati i kratko opisati dugotrajno iščekivanje Spasitelja (Mesije) u izraelskome narodu; kratko upoznati Izaijin tekst o Mesiji; prepoznati i doživjeti došašće kao vrijeme radosna iščekivanja Spasiteljeva rođenja; nabrojiti znakove i adventske običaje koji nas pripremaju za proslavu Isusova rođenja; nabrojiti načine kako se pripremamo za Božić (molitva, dobra djela, pomaganje potrebnima, darovi, čestitke, ukrasi...).

2. Isus je očekivani Spasitelj

Ključni pojmovi: Božić, Sveta obitelj.
Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati da je Isusovo rođenje ispunjenje starozavjetnih iščekivanja; jednostavnim riječima opisati događaj Isusova rođenja kako ga opisuje sv. Luka; imenovati članove Svete obitelji; shvatiti da se Isus rodio da nam pokaže kolika je Božja ljubav prema ljudima; naučiti neku hrvatsku božićnu pjesmu; prepoznati povezanost našega međusobnog darivanja i velikoga Božjeg dara nama; različitim oblicima stvaralačkog izražavanja izraziti božićnu radost.

3. Mudraci traže Isusa

Ključni pojmovi: mudraci, zvijezda, darovi.
Odgojno-obrazovna postignuća: prepričati biblijski tekst o poklonu mudraca (Mt 2,1-12); navesti broj mudraca i njihove darove; povezati božićnu zvijezdu s mudracima; uočiti ustrajnost mudraca da pronađu novorođenog Isusa.

IV. CJELINA:

ISUSOVI PRIJATELJI TEME

1. Mnogi su povjerovali Isusovoj ljubavi i dobroti

Ključni pojmovi: Isusova ljubav, Isusove riječi i djela.
Odgojno-obrazovna postignuća: u Isusovim riječima i djelima, na temelju biblijskih tekstova, prepoznati Božju ljubav; navesti neko Isusovo djelo ili riječi u

kojima se očituje njegova ljubav; prepoznati da je Božja ljubav o kojoj nam govori Isus upućena svim ljudima; navesti imena ljudi iz vlastitoga iskustva koji su povjerovali Isusovoj ljubavi; naslutiti da je Isusova ljubav nešto veliko i neuobičajeno.

2. Isus treba ljude za svoja djela

Ključni pojmovi: poziv, Isusovi učenici, apostoli, poslanje.

Odgovno-obrazovna postignuća: objasniti tko su Isusovi učenici i apostoli; prepričati biblijski događaj o Isusovu pozivu prvih učenika i apostola; prepoznati da Isus u svoju službu poziva obične ljude; opisati poslanje Isusovih učenika; razumjeti da svi ljudi, bez obzira na dob, učenost, posao i službu mogu činiti dobra djela i da su na to pozvani; prepoznati da Isus i danas poziva ljude i šalje ih da čine dobro.

3. Novi zavjet pripovijeda o Isusovu životu

Ključni pojmovi: Evanđelje, evanđelisti, Isusov život, Djela apostolska.

Odgovno-obrazovna postignuća: prepoznati Evanđelja kao dio Novoga zavjeta; imenovati evanđeliste; navesti dva kratka primjera teksta koji govore o Isusu i opisuju njegov lik; navesti što više podataka o Isusovu životu koje smo dosada naučili na vjeronauku; navesti neko djelo koje prikazuje Isusa (pjesma, film, knjiga, slika...); prepoznati Djela apostolska kao dio Novoga zavjeta koji govori o životu prvih kršćana.

V. CJELINA:

ŽIVOT JE LIJEP I TEŽAK

TEME

1. Upućeni smo jedni na druge

Ključni pojmovi: radost, žalost, pomoć u nevolji, bližnji.

Odgovno-obrazovna postignuća: prepoznati i razlikovati svijetle (pozitivne) i tamne (negativne) strane života; kratko prepričati prisposobu o milosrdnome Samarijancu; uvidjeti da ljepše i bolje živimo kada se uzajamno pomažemo; shvatiti da teškoće lakše možemo prihvatiti, podnositi ili okrenuti na dobro s Božjom pomoću; navesti neke ljude koji ne mogu živjeti bez pomoći drugih; navesti neke ljude koji pomažu drugima; prepoznati načine kako mi možemo pomoći drugima.

2. Isus je trebao trpjeti, biti raspet i umrijeti

Ključni pojmovi: Isusova muka i smrt, trpljenje (patnja).

Odgovno-obrazovna postignuća: opisati događaje koji se povezuju uz Isusovu muku i smrt; navesti imena nekih ljudi koje povezujemo uz Isusovu muku i smrt (Juda, Pilat); prepoznati da su Isusova muka i smrt oslikane na slikama križnoga puta (u crkvi); uočiti da

je Isus ljubio ljude i čitav svijet te da je radi nas ljudi prihvatio put križa i trpljenja; naučiti pjevati neku korizmenu pjesmu; prepoznati načine kako mi možemo pomagati bolesnim ljudima i drugima koji pate.

3. Uskršli Isus daruje mir i radost

Ključni pojmovi: Isusovo uskrsnuće, prazan grob, uskrsna radost, Uskrs.

Odgovno-obrazovna postignuća: uočiti da Isusova smrt na križu nije kraj; Isus je uskrsnuo; kratko pripovjediti događaj uskrsnuća (prazan grob; susret uskrsnuloga Isusa sa ženama i apostolima); uočiti kako su se strah i žalost Isusovih učenika nakon njegova uskrsnuća pretvorila u mir i radost; prepoznati Uskrs i uskrsno vrijeme kao vrijeme kada slavimo Isusovo uskrsnuće; različitim oblicima stvaralačkog izražavanja izraziti uskrsnu radost.

VI. CJELINA:

LIJEPO JE KAD BRAĆA ŽIVE ZAJEDNO

TEME

1. Isus nas uči opraštati, ljubiti i moliti

Ključni pojmovi: praštanje, zlatno pravilo, molitva.

Odgovno-obrazovna postignuća: upoznati i objasniti zlatno pravilo; uočiti važnost praštanja u svakodnevnom životu; navesti primjere praštanja; prepoznati pogreške koje činimo jedni drugima; razumjeti da je molitva razgovor s Bogom; odrediti najprikladnije vrijeme za rad i za molitvu; izreći/napisati vlastitu molitvu.

2. Majčin dan

Ključni pojmovi: Majčin dan, majka, ljubav, pomaganje, zahvalnost.

Odgovno-obrazovna postignuća: objasniti što se obilježava Majčinim danom; prepoznati važnost pokazivanja zahvalnosti onima koji skrbe o nama; prepoznati i odrediti u čemu nam je primjer majčina ljubav; uočiti da su Isusovi prijatelji pozvani svima činiti dobro; određenom gestom izreći zahvalnost vlastitoj majci.

3. U obitelji živimo jedni za druge

Ključni pojmovi: roditelji, djeca, nedjelja u obitelji, obiteljsko zajedništvo.

Odgovno-obrazovna postignuća: uočiti da svatko živi u zajednici; razlikovati neke zajednice (obitelj, razred, župa itd.); prepoznati i prihvatiti da u obitelji treba znati čuti druge, vidjeti druge, živjeti za druge; prepoznati važnost obiteljskoga zajedništva; spoznati da se u obitelji svatko treba zauzimati za ono što treba učiniti.

4. Pripadam župnoj zajednici

Ključni pojmovi: krštenje, ime, Crkva, zajednica, druženje.

Odgovno-obrazovna postignuća: prepoznati krštenje

kao način primanja u Kristovu Crkvu i znak pripadnosti Crkvi; otkriti i spoznati da kršćanska obitelj s drugim obiteljima čini Crkvu; naslutiti da su nam za život u vjeri potrebni drugi: kršćanska zajednica, župa, Crkva; navesti neke podatke o vlastitoj župnoj zajednici.

5. Kršćani se u svijetu poštuju i pomažu

Ključni pojmovi: kršćani, papa, biskupi, svećenici, pomaganje.

Odgajno-obrazovna postignuća: prepoznati da se svi kršćani, koji vjeruju u Krista, trebaju međusobno poštovati i pomagati; imenovati osnovne službe/osobe u Crkvi; uočiti da se kršćani u cijelome svijetu međusobno pomažu (npr. misijski krajevi).

IZBORNE TEME

1. Naša zahvalnost Bogu i ljudima

Ključni pojmovi: otac, dijete, dar života, Tobija, Rafael.

Odgajno-obrazovna postignuća: izraziti radost i zahvalnost prema Bogu za dar života; uočiti i doživjeti da je Bog dobar i da smo mi međusobno braća i sestre; graditi odnos zahvalnosti i povjerenja prema Bogu i ljudima; izreći/napisati vlastitu molitvu zahvale.

2. Naša zahvalnost svecima i pokojnicima

Ključni pojmovi: svetac, pokojnik, sjećanje, vječni život.

Odgajno-obrazovna postignuća: navesti vrline ljudi koji su živjeli za druge i tako postali sveti kao i naših predaka koji su nas zadužili i od kojih smo mnogo toga naslijedili; imenovati svetce – osobito zaštitnike svoje župe i one čija imena nosimo; izraziti zahvalnost prema drugim ljudima koji su živjeli prije nas; uočiti važnost molitve za sve pokojne, posebno za one koji su nam bliski; naučiti neke molitve za pokojne.

3. Zahvalni idemo u radost života

Ključni pojmovi: praznici, zahvalnost, radost, povezanost.

Odgajno-obrazovna postignuća: izreći zahvalnost za primljene darove tijekom školske godine: dar života, učenja, prijateljstva, zajedništva; prepoznati znakove povezanosti i zajedništva; različitim oblicima stvaralačkog izražavanja iskazati radost života; stvoriti odluke i plan za školske praznike.

3. RAZRED

I. CJELINA:

BOG - TAJNA NAŠEGA ŽIVOTA

TEME

1. U zajedništvu otkrivamo tajne Božje dobrote

Ključni pojmovi: tajna stvaranja, vjernost, poštenje, zajedništvo.

Odgajno-obrazovna postignuća: uočiti i prepoznati Boga Stvoritelja u svemu stvorenom; razvijati povjerenje prema drugima; shvatiti da je dobrotu temeljni poziv čovjekova života; shvatiti važnost zajedništva; nabrojiti nekoliko elemenata zajedništva u obitelji, školi i ljudskoj zajednici koji omogućuju bolji napredak, bolji život i radost svih ljudi; otkrivati i prepoznati znakove Božje dobrote prema čovjeku u njegovu svakodnevnom životu.

II. CJELINA:

ISUS JE S NAMA

TEME

1. Ne možemo sve kupiti

Ključni pojmovi: vjera, bogatstvo (materijalno i duhovno), slijepi Bartimej, prijateljstvo.

Odgajno-obrazovna postignuća: na temelju životnih iskustava otkrivati i poznavati neke životne vrijednosti (prijateljstvo, dobrotu, ljubav); doživjeti te vrijednosti kao nešto što nije moguće kupiti i otkriti njihovo značenje u svakodnevnom životu; opisati susret Isusa i Bartimeja; otkriti i razumjeti snagu Božje ljubavi i dobrote prema čovjeku; razvijati potrebu međusobnoga pomaganja i povjerenja.

2. Isus reče: »Ja sam kruh života.«

Ključni pojmovi: put i život kao simboli, kruh života, život vječni.

Odgajno-obrazovna postignuća: protumačiti značenje kruha u životu čovjeka; uočiti da ne postoji samo glad za kruhom; shvatiti simboliku Isusovih riječi o putu i kruhu života; izgrađivati nazor o pomaganju onima koji na različite načine gladuju; probuditi čežnju za životom koji se daruje u Isusu Kristu.

3. Dani kruha i zahvalnosti

Ključni pojmovi: kruh, zahvaljivanje, darivanje, djela milosrđa.

Odgajno-obrazovna postignuća: razvijati osjećaj i čin zahvalnosti prema Bogu i ljudima; prepoznati sve darovano kao znak Božje brige za čovjeka i njegove povezanosti s čovjekom; uočiti pravednost podjele darovanoga svim ljudima; njegovati osjećaj brige za siromašne i potrebite; prepoznati darivanje kao temeljni znak međusobne povezanosti; nabrojiti neka djela milosrđa.

III. CJELINA:

BOG JE NAŠ SPASITELJ**TEME****1. Vidio sam vašu nevolju**

Ključni pojmovi: Egipat, Židovi (Izraelci), Pasha, Izrael, Jakov i njegovi sinovi.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati nastanak izraelskoga naroda iz Jakovljeva korijena i povezati ga s dvanaest izraelskih plemena; otkriti i opisati način života Izraelaca u Egiptu; uočiti Božju brigu za njegov narod; spoznati potrebu suradnje s Bogom; prepoznati Božju prisutnost u svakodnevnom životu; buditi osjećaj zahvalnosti za Božje djelovanje u životu čovjeka.

2. Bog se objavljuje Mojsiju

Ključni pojmovi: Mojsije, gorući grm, ropstvo, Jahve, faraon.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti da se Bog objavljuje Mojsiju, kojemu daje posebno poslanje; spoznati da gorući grm predstavlja simbol Božje prisutnosti; upoznati i znati objasniti značenje imena Jahve; otkriti da Bog u povijesti i sadašnjosti čovječanstva djeluje po ljudima; prepoznavati Božju prisutnost u svakodnevnom životu.

3. Izlazak spasa

Ključni pojmovi: pashalna noć, izlazak iz ropstva, spasenje, Crveno more.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i znati opisati značenje pashalne noći za Izraelce, kao i za suvremene Židove; shvatiti da prijelaz preko Crvenoga mora predstavlja izlazak spasa izraelskoga naroda; otkriti da Bog spašava iz bezizlaznih situacija; uočiti zahvalnost Izraelaca prema Bogu i njegovu djelovanju; razumjeti ljudsku nezahvalnost kao nedostatak povjerenja u Božju moć; prepoznati Božje djelovanje po ljudima oko nas.

4. Bog hrani svoj narod u pustinji

Ključni pojmovi: pustinja, pouzdanje, sumnja, m̀ana, prepelice.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati tijek hoda u Obećanu zemlju; zapaziti nezahvalnost naroda i prepoznati ju kao znak sumnje u Božje obećanje; razumjeti pojam pustinje u Starom zavjetu; pustinju shvatiti i kao mjesto susreta s Bogom i iskustva Božje blizine čovjeku; navesti načine na koje se Bog brinuo za narod dok je putovao pustinjom; biti otvoren za otkrivanje istinske ljubavi i prijateljstva.

5. Bog daje Deset zapovijedi

Ključni pojmovi: Deset zapovijedi, Zakon, Sinaj (Horeb), Savez.

Odgojno-obrazovna postignuća: poznavati biblijsko izvješće sklapanja Saveza i naučiti Božje zapovijedi dane Mojsiju kao znakove toga Saveza; razumjeti značenje riječ Savez i znati gdje je on sklopljen; shvatiti značenje Božjih zapovijedi za izraelski narod ali i sve ljude; otkriti Božje obećanje čovjeku koji

čuva i obdržava zapovijedi; prepoznati zapovijedi koje se odnose na Boga, a koje se odnose na čovjeka; buditi želju za revnim obdržavanjem zapovijedi.

IV. CJELINA:

BOG JE DOŠAO MEĐU LJUDE**TEME****1. Znakovi Božje dobrote**

Ključni pojmovi: dobrotu, darivanje, advent, sveti Nikola.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti živote svetaca kao znakove čudesne Božje ljubavi prema čovjeku; osvježiti znanja o adventu, odnosno došašću; upoznati simboliku blagdana svetoga Nikole; razvijati osjećaj ljubavi i dobrote prema bližnjemu; motivirati osobni angažman učenika za djelotvornu ljubav prema bližnjemu u vremenu adventa.

2. Raduj se, Marijo!

Ključni pojmovi: navještenje, susret, Marija i Elizabeta, hvalospjev.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati osnovnu poruku susreta anđela Gabrijela i Marije; razumjeti i opisati susret Marije i Elizabete; uočiti da Bog uvijek ispunjava svoja obećanja; shvatiti Božju želju za stalnim obnavljanjem zajedništva s čovjekom; prepoznati u susretima ljudi Božje djelovanje.

3. Bog postaje čovjekom

Ključni pojmovi: Emanuel, Božić, rođenje Isusa Krista, Tri kralja, spasenje.

Odgojno-obrazovna postignuća: pripovjediti izvješće sv. Mateja o Isusovu rođenju; razumjeti da je Isusovo rođenje ispunjenje Božjeg obećanja dano po prorocima Staroga zavjeta; spoznati da Bog po rođenju Isusa Krista želi spasiti svakoga čovjeka; pobuditi želju za djelotvornom proslavom božićnih blagdana; poznavati božićne narodne običaje i doživjeti ih kao znak duboke radosti i zahvalnosti Bogu za novorođenoga Spasitelja svih ljudi.

V. CJELINA:

ISUSOV POZIV NA POMIRENJE**TEME****1. Ljudi i njihova krivica**

Ključni pojmovi: savjest, grijeh, opraštanje, dug, dužnik.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti i razlikovati značenje pojmova dug i dužnik; uočiti poruku Isusove pripovijesti o opraštanju; upoznati i razumjeti značenje pojma savjesti; savjest shvatiti kao Božji glas u čovjeku koji mu govori što je dobro a što je zlo; otkriti savjest kao mjerilo ljudskoga djelovanja i kao znak Božjih uputa; naučiti što je grijeh; izbjegavati pogriješke i grijeh; izgrađivati stav prema pravednosti; usvojiti načelo ljubavi kao temeljno životno iskustvo kršćana.

2. Susret Isusa i grješnika

Ključni pojmovi: Zakej, priznanje krivice, kajanje, Božje milosrđe.

Odgojno-obrazovna postignuća: znati opisati Zakejev susret s Isusom i njegovu želju za obraćenjem; shvatiti Isusov pristup grješniku kao poziv na služenje dobru; znati priznati krivnju i tražiti oprostjenje; razumjeti pojam »kajanje«; otkriti savjest kao Božji glas u nama koji nas potiče na kajanje i pomirenje; razvijati osobnu želju za pomirenjem; razumjeti milost sakramenta pomirenja.

3. Isus daje priliku za novi početak

Ključni pojmovi: obraćenje, pomirenje, osuđivanje, Božje milosrđe, opraštanje.

Odgojno-obrazovna postignuća: pripovjediti prisposobu o »dobrom ocu«, shvatiti značenje pojma obraćenje; otkriti Božji poziv na obraćenje kao znak pomirenja i saveza s Bogom; doživjeti potrebu zahvalnosti na pruženoj prilici za novi početak; doživjeti stav odbojnosti prema grijehu; otkriti potrebu trajnoga pomirenja s Bogom i ljudima; uočiti beskrajnu veličinu Božjeg milosrđa; opisati kako Isus postupi prema ženi grješnici (Iv 8,2b-11); otkriti i naznačiti putove i načine pomirenja s ljudima i s Bogom.

4. Isusova smrt i uskrsnuće (temelj oprostjenja)

Ključni pojmovi: novi Savez, smrt, uskrsnuće, život s Kristom, sakramenti.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati događaj Kristove smrti i uskrsnuća (Mt 28,1-10); uočiti znakove Božje ljubavi, opraštanja grijeha i spasenja čovjeka; razumjeti i prihvatiti Kristovu smrt kao žrtvu po kojoj je pomirio čovjeka s Bogom; otkriti u Kristovoj muc i smrti njegovu beskrajnu ljubav po kojoj je pobijedio grijeh, donio oprostjenje i spasenje čovjeku; postati svjestan da se grijesima udaljavamo od života s Kristom; upoznati da je Isus ustanovio sakramente po kojima se susrećemo s uskrsnulim Kristom; nabrojiti sedam svetih sakramenata.

5. Sakrament obraćenje i pomirenja

Ključni pojmovi: Pedesetnica, ovlast opraštanja grijeha, kajanje, zadovoljština, sakrament pomirenja.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati događaj silaska Duha Svetoga nad apostole; otkriti djelovanje Duha Svetoga u primanju sakramenata; uočiti i razumjeti ovlast opraštanja grijeha što ga je Isus dao svojim učenicima; poznavati važnost kajanja, ispovijedi i izvršenja zadovoljštine (pokore) za grijeh; naučiti formulu kajanja u sv. ispovijedi; poznavati značenje slavlja sakramenta pomirenja; razumjeti ulogu svećenika u sakramentu pomirenja; spremnost opraštanja i izgrađivanja međusobnoga pomirenja.

VI. CJELINA:

U EUHARISTIJI - ISUS JE MEĐU NAMA TEME

1. Kako je daleko Emaus?

Ključni pojmovi: Emaus, susret, lomljenje kruha, prepoznavanje.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i prepričati biblijski opis događaja na putu u Emaus; uživjeti se u lik dvojice učenika i osjetiti njihovo beznade na putu; razumjeti zašto učenici prepoznaju Krista u lomljenju kruha; shvatiti i slaviti Euharistiju kao uvijek novi čin spasenja čovjeka; u euharistiji prepoznati Krista koji lomi kruh; u euharistiji pronalaziti novu snagu za život.

2. Kruh i vino tijelo je i krv Kristova

Ključni pojmovi: kruh, vino, trs i loza, darivanje, zajedništvo.

Odgojno-obrazovna postignuća: produbiti osjećaj i razumijevanje Isusova dara u kruhu i vinu na Posljednjoj večeri; razumjeti da u euharistiji kruh i vino postaju tijelo i krv Kristova; poznavati da uvijek treba dostojno primati tijelo i krv Kristovu; shvatiti euharistiju kao izvor i vrhunac istinskoga života vjernika; upoznati biblijsko značenje vina kao pića; otkriti da dijeliti kruh među sobom znači imati udjela u zajedničkoj radosti; otkriti značenje objedovanja u čovjekovu životu; ophoditi se prema zajedničkom blagovanju lijepim i kulturnim ponašanjem.

3. Euharistija - izvor života

Ključni pojmovi: euharistija, služba riječi, spomen, Kristova prisutnost.

Odgojno-obrazovna postignuća: susresti se i upoznati s obredom slavlja svete mise u prvim kršćanskim vremenima; poznavati obred slavlja svete mise danas (glavni dijelovi); razumjeti da se pod prilikama kruha i vina nalazi pravi i živi Krist; uočiti i prepoznati pojedine molitvene stavove za vrijeme svete mise; usvojiti molitvu kao znak zahvale Bogu i kao znak zajedništva za stolom; izgrađivati osobni odnos prema svetoj misi u vlastitom kršćanskom životu; spoznati značenje primanja tijela Kristova u svetoj pričesti i otvoriti se radosti česta primanja svete pričesti.

4. Podijeli svoj kruh s gladnima

Ključni pojmovi: caritas, činiti dobro, milostinja, dijeliti.

Odgojno-obrazovna postignuća: razvijati osjetljivost i otvorenost za potrebe drugih; odgajati za nasljedovanje Krista u djelotvornoj ljubavi; razumjeti pomaganje drugima kao nastavak Kristova djelovanja na zemlji; shvatiti učinjeno dobro djelo kao svjedočanstvo nasljedovanja Isusa Krista; razumjeti da se ne daruje čovjeka samo materijalnim darom nego i riječju, lijepim ponašanjem.

5. Isus je uvijek među nama

Ključni pojmovi: svetohranište, Presveti oltarski sakrament, blagdan Tijelova, pokaznica, susret.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti da je euharistijski Isus prisutan među nama i izvan svete mise; otkriti i doživjeti Isusovu prisutnost u njegovim riječima i djelima; upoznati značenje sakramenata kao posebna načina trajne Kristove prisutnosti među vjernicima; upoznati kako nam Krist preko primljenih sakramenata daruje sebe sama i svoju milost, daje slobodu, prašta grijeha, daje snagu i mir; otkriti svetohranište u Crkvi kao mjesto trajne Kristove prisutnosti među vjernicima u Presvetom oltarskom sakramentu; poznavati i navesti nekoliko pobožnosti kojima se u Crkvi štuje i slavi Kristova prisutnost među nama.

IZBORNE TEME**1. Isusov zakon ljubavi**

Ključni pojmovi: ljubav, bližnji, Samarijanac, Jeruzalem i Jerihon, svećenik i levit.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i razumjeti Isusov zakon ljubavi; prepričati događaj o milosrdnom Samarijancu; shvatiti da je ljubav temelj života i ljudske sreće; razumjeti da je Kristu važno da čovjek na isti način voli i Boga i svojega bližnjega; razumjeti i opisati pojam bližnji.

2. Slavlje prve pričesti u župi

Ključni pojmovi: radost, svečanost, hostija, zajedništvo.

Odgojno-obrazovna postignuća: shvatiti značenje primanja Tijela Kristova; slavlje u obiteljskoj i župnoj zajednici prihvatiti kao izvorno mjesto slavlja prve pričesti; njegovati posebnost trenutka prve pričesti.

3. Na praznicima svjedočimo Isusovu dobrotu

Ključni pojmovi: odmor, svjedočenje, praznici, susret, dobra djela.

Odgojno-obrazovna postignuća: shvatiti da vrijeme odmora živimo kao vrijeme u kojemu nam se darivaju susreti s ljudima; truditi se u konkretnom životu svjedočiti Isusa Krista; razumjeti i prihvatiti da u vrijeme odmora »nema odmora« od dobrih djela.

4. RAZRED**I. CJELINA:****ZEMLJA JE NAŠA I BOŽJA KUĆA****TEME****1. Zajedno stvarati i čuvati svijet**

Ključni pojmovi: Božja mudrost, Božja dobrota, čovjek-sustvaratelj, ekologija.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti čudesnost i ljepotu našega planeta Zemlja i cijeloga svemira; upoznati biblijsko izvješće o stvaranju svijeta; otkriti i shvatiti svemoć Boga Stvoritelja koji sve stvara mudro i dobro; znati prepričati biblijski izvještaj Stvaranja; razumjeti pojmove Stvoritelj i sustvaratelj; shvatiti da Bog čovjeku povjerava da bude gospodar i čuvar prirode; poznavanje značenja pojma ekologije; razvijati osjećaj odgovornosti za zaštitu našega planeta Zemlje, doma i Domovine; usvojiti nekoliko pravila čuvanja okoliša.

2. Sklad prirode i svijeta - susret s dobrim Bogom

Ključni pojmovi: Bog je nevidljiv i svemoguć, red u prirodi, Božji tragovi i objava u prirodi, zahvalnost Bogu.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti u prirodnim ljepotama red i sklad te povezanost svega u prirodi; razumjeti da je čovjek posebno stvorenje u odnosu na sva druga stvorenja po svojem razmišljanju, osjećajima, slobodnom odlučivanju o tome što će činiti; razvijati sposobnost da u prirodnim zakonima, redu i skladu cijele prirode prepozna Božje tragove; uvidjeti da čovjek Boga ne može vidjeti svojim ljudskim očima; naučiti i navesti neka Božja svojstva (nevidljiv, svemoguć, mudar, dobar).

3. Čovjek u Božjem zrcalu i njegova zahvala Bogu

Ključni pojmovi: čovjek - čudesno biće, čovjek slika Božja, vjera u Boga, zahvala Bogu.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati čovjeka kao posebno i čudesno biće; opisati po čemu je čovjek sličan Bogu; shvatiti da sve oko nas govori, osobito čovjek, da Bog postoji; naučiti Apostolsko vjerovanje kojim kršćani ispovijedaju glavne istine svoje vjere; upoznati i zapamtiti molitvu Hrvata katolika kojom ispovijedaju svoju vjeru u Boga; prepoznati da su čovjek i sav stvoreni svijet dar Božji i razvijati osjećaj zahvalnosti Bogu; pokazati kako se može molitvom i pjesmom, po uzoru na psalme iz Staroga zavjeta, zahvaljivati Bogu i slaviti Boga.

II. CJELINA:**S BOGOM NA PUTU ŽIVOTA****TEME****1. Božje zapovijedi - pravila života**

Ključni pojmovi: Deset zapovijedi, Božji zakon, pravila života, Zapovijed ljubavi.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i opisati značenje dviju ploča Zakona kojega Bog daje Mojsiju; razumijevanje Božjih zapovijedi kao pravila života; uočiti posljedice kršenja pravila u svakodnevnom životu; razumjeti važnost poštivanja Božjega zakona u životu svakoga čovjeka; naučiti Deset zapovijedi i Zapovijedi ljubavi; uočiti da su Božje zapovijedi pravila za pravedan i sretan život svih ljudi na zemlji.

2. Bog je jedini Gospodin - ljubi ga i svetkuj dan Gospodnji!

Ključni pojmovi: jedan Bog, klanjanje Bogu, psovka, dan Gospodnji.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i razumjeti poruku prvih triju Božjih zapovijedi; uočiti kako se ljudi klanjaju krivim bogovima i otkriti načine klanjanja pravomu Bogu; uvidjeti da ljudi griješe kada psovkom, kletvama i ružnim riječima vrijeđaju Boga i čovjeka; otkriti poveznicu između poštovanja Božjeg imena i svetkovanja dana Gospodnjega; upoznati starozavjetni tekst Izl 20,8-11; shvaćanje važnosti slavljenja Boga u zajednici; shvatiti važnost kršćanskoga slavlja nedjelje kao dana Gospodnjega.

3. Poštuj roditelje i čuvaj dar života!

Ključni pojmovi: roditelji i stariji, poštovanje, dar života, »ne ubij«.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i razumjeti poruku četvrte i pete Božje zapovijedi; otkriti značenje riječi »poštovati« roditelje; razumjeti potrebu zahvalnosti roditeljima za dar života; poznavati znakove i pravila poštovanja roditelja u svakodnevnom životu i naučiti im zahvaliti; upoznati neke načine pomaganja u svojoj obitelji (obiteljski poslovi); učiti i vježbati kako se s poštovanjem ophoditi prema starijim osobama; prepoznati važnost brige za tjelesni život i značenje Božje zapovijedi »ne ubij«!; upoznati kako se u dječjoj dobi može riječima i djelima griješiti protiv pete Božje zapovijedi (tučnja, nanošenje ozljeda, udariti slabije, vrijeđanje, osveta); naučiti pravila izbjegavanja nasilja i sukoba među svojim vršnjacima (strpljivost, razgovor, oprostjenje).

4. Pravedno živi - ne ukradi niti želi tuđe stvari!

Ključni pojmovi: krađa, škrtnost, zavist, pravednost, darežljivost.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti i poznavati poruku sedme i desete Božje zapovijedi; uočiti važnost poštivanja sedme zapovijedi »ne ukradi« u obitelji, školi, u trgovini i cijeloj zajednici; razumjeti pojmove zavist, škrtnost i krađa u poveznici s konkretnim životnim pričama i iskustvima učenika; razumjeti značenje poslovice: »Božje oko uvijek gleda, ništa mu se sakrit ne da«; otkriti dobrotu i darežljivost kao blago koje donosi pravu sreću; razumjeti na primjerima iz života Isusovu poruku:

»Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce« (Mt 6,19-21).

5. Budi istinit u riječi i djelu!

Ključni pojmovi: istina, iskrenost, laž, krivo prisegnuti, prijevara.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti poruku zapovijedi »ne reci lažna svjedočanstva«; otkriti i shvatiti da je važno i dobro uvijek govoriti istinu; uočiti i na životnim zgodama razumjeti kako laž dovodi do raznih nevolja (laž roditeljima zbog loše ocjene u školi, laž zbog igre s prijateljima, zatajiti izostanak sa svete mise, krivo pričati o drugima, izmisliti nešto o nekome, prevariti drugoga); razumjeti značenje poruke: »Mrske su Gospodinu usne lažljive, a mili su mu oni koji zборе istinu« (Izr 12,22); znati ispravno postupiti kada se pogriješi i nešto slaže: reći istinu, priznati pogriješku, ispričati se, iskreno se ispovjediti za laž i prijevaru.

III. CJELINA:

BOŽJI NAS GLASNICI ZOVU

TEME

1. Glas viče u pustinji: Pripravite put Gospodinu!

Ključni pojmovi: prorok, Ivan Krstitelj, pustinja, obraćenje, pripremiti put Gospodinu.

Odgojno-obrazovna postignuća: na karti Palestine pokazati rijeku Jordan; znati pripovjediti događaj na rijeci Jordanu i protumačiti glavne poruke o kojima govori Ivan Krstitelj; otkriti da je prorok čovjek koji govori u Božje ime; u Ivanovoj poruci uočiti put i način vlastite pripreme u došašću za Isusov dolazak: rado drugima pomagati, ispraviti nepravdu, širiti mir, kajati se za grijehe i propuste, tražiti oprostjenje; pripremati se za božićnu ispovijed i ispuniti Ivanov poziv na obraćenje i dobra djela.

2. »Neka mi bude po riječi tvojoj«

Ključni pojmovi: anđeo Gabriel, navještaj Isusova rođenja Mariji, Isusovo začecje, Sin Božji, Duh Sveti.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti da Bog ima plan sa svim ljudima, pa tako s Marijom koju je izabrao da bude Božja majka; poznavati biblijski izvještaj o anđelovu navještenju Mariji; razumjeti da je Marija imala snažnu vjeru u Boga po kojoj je pristala da bude Isusova majka; otkrivati Duha Svetoga kao čudesnu Božju silu po kojoj je Marija začela Isusa; znati izmoliti molitvu Anđeo Gospodnji.

3. Posvuda je Betlehem - Isus je svjetlo naroda

Ključni pojmovi: car August, grad Davidov, Emanuel, »mir ljudima«.

Odgojno-obrazovna postignuća: na karti Svete zemlje pokazati Betlehem; pripovjediti glavne činjenice Isusova rođenja prema Lukinu evanđelju (Lk 2,8-14); otkriti značenje riječi Emanuel; u poruci pastirima

otkriti važnost Isusova rođenja za sve ljude; otkriti da je Isus svojim rođenjem donio ljudima mir koji im samo Bog može dati; pobuditi osjećaj radosti zbog Božje blizine i sudjelovati u slavlju Božića; povezati božićnu poruku s narodnim običajima slavljenja Badnjaka i Božića u svome zavičaju.

IV. CJELINA:

ISUS JE SIN BOŽJI - NJEGA SLUŠAJTE!

TEME

1. Dječak Isus u kući Oca nebeskoga

Ključni pojmovi: Isusova domovina, hodočašće, Jeruzalemski hram, Otac nebeski.

Odgojno-obrazovna postignuća: na karti pokazati Jeruzalem, mjesto u kojem je Isus prikazan u hramu, i Nazaret u kojem je odrastao; upoznati Isusov zavičaj i način života židovskoga dječaka u to doba; prepričati događaj Isusova prikazanja u hramu; razumjeti riječi starca Šimuna: »oči moje vidješe spasenje tvoje«; pripovjediti zgodu o dvanaestogodišnjem Isusu u Jeruzalemskom hramu (Lk 2,41-51); razumjeti i objasniti Isusove riječi u Jeruzalemskome hramu: »Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?«; u Isusovoj poslušnosti prema svojim roditeljima otkriti što znači »slušati roditelje« i tako se prema njima ponašati.

2. »Ovo je moj ljubljani Sin«

Ključni pojmovi: Isusovo krštenje, Sin Božji, golub, jedan Bog, Presveto Trojstvo: Otac, Sin i Duh Sveti.

Odgojno-obrazovna postignuća: znati pripovjediti događaj Isusova krštenja na rijeci Jordanu; uočiti da se kod Isusova krštenja objavilo Presveto Trojstvo: Otac, Sin i Duh Sveti; upoznati i naučiti glavnu istinu kršćanske vjere koju čovjek nikada ne može posve razumjeti: samo je jedan Bog, a tri su božanske osobe: Otac, Sin i Duh Sveti; s povjerenjem prihvatiti tajnu trojedinoga Boga i otkrivati njegovo djelovanje u događajima povijesti spasenja; naučiti da smo kod krštenja kršteni u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; poznavati važnost molitve kojom se obraćamo trojedinomu Bogu – Ocu, Sinu i Duhu Svetomu.

3. Isus u Nazaretu - Glasnik radosne vijesti

Ključni pojmovi: sinagoga, svitak knjige, pomazanje, Božji siromasi.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati židovsku sinagogu kao mjesto čitanja i tumačenja svetih knjiga; poznavati i prepričati događaj s Isusom u nazaretskoj sinagogi; otkriti čemu se čude Isusovi mještani; protumačiti Isusovu poruku: »Duh Gospodnji na meni« i »on me posla blagovjesnikom biti siromasima«; upoznati znakove posebne Božje brige za siromašne, bolesne, grješne i sve potrebne ljude; pokazati kako su kršćani danas pozvani slijediti Isusovu brigu za siromašne i ugrožene.

4. Isusu je važan čovjek

Ključni pojmovi: subota – sveti dan, kršenje čudesno ozdravljenje, kršenje propisa, dječja prava.

Odgojno-obrazovna postignuća: upoznati i objasniti značenje subote u životu Židova, osobito odredbe »ne radi«; pripovjediti Isusov susret s uzetim čovjekom i njegovo ozdravljenje (Iv 5,1-16); uočiti i razumjeti da Isus ozdravlja bolesnika snagom svojih riječi: »uzmi svoju postelju i hodi«; doživjeti radost bolesnika nakon ozdravljenja; objasniti zašto Isus krši židovske propise i ozdravlja bolesnika; uočiti da u svijetu mnoga djeca trpe bolest, glad i razne nepravde i da im kršćani trebaju pomagati; nabrojiti neka temeljna dječja prava koja posebno treba poštovati.

5. Petrova ispovijest - Isus je Sin Boga živoga

Ključni pojmovi: Petar, ispovijest vjere, Sin Boga živoga.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti kako Isus traži od svojih učenika da kažu tko je on; poznavati događaj Petrove ispovijesti vjere u Isusa Krista; razumjeti i opisati riječi o Isusu da je »Sin Boga živoga«; upoznati kako Isus prihvaća Petrovu vjeru i što mu obećava; otkriti i naznačiti koliko je važna naša vjera u Isusa Božjega Sina; naučiti Apostolsko vjerovanje.

V. CJELINA:

NA ISUSOVU PUTU -

SLIJEDIMO NJEGOVO DJELO!

TEME

1. Slijedimo Isusove riječi i djela

Ključni pojmovi: korizma, post, djela milosrda, snaga vjere.

Odgojno-obrazovna postignuća: shvatiti i objasniti značenje riječi korizma; prepoznati i navesti neka dječja iskustva patnje koja se događaju u svijetu i oko nas; razumjeti i doživjeti korizmu kao posebno vrijeme u kojem treba činiti djela ljubavi i milosrda; upoznati biblijski tekst o Isusovu postu u pustinji i kušnjama; razumjeti pojmove post i djela milosrda; upoznati i nabrojiti tjelesna djela milosrda; razumjeti i iskusiti snagu vjere u Isusa Krista koji pomaže u raznim životnim patnjama, po primjeru žene tudinke (Mt 15,21-28).

2. Ići putem Kristova križa

Ključni pojmovi: Cvjetnica, Veliki tjedan, Maslinska gora, trpljenje, križni put.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati i protumačiti događaje Cvjetnice i Velikoga četvrtka i petka; upoznati i ispričati biblijsko izvješće o Isusovoj muci i smrti na križu; upoznati i razumjeti Isusovu muku i križni put kao znak njegove božanske ljubavi i praštanja prema čovjeku; razumjeti i prihvatiti poteškoće i kušnje trpljenja u vlastitom životu kao put nasljedovanja Isusa patnika; otkriti i objasniti značenje Isusove poruke: »što god učiniste jednom od moje najmanje braće, meni učiniste« (Mt 25, 40).

3. Svjedočiti pobjedu uskrsnuloga Krista

Ključni pojmovi: smrt, život, uskrsnuće, šalom - mir.
Odgojno-obrazovna postignuća: shvatiti smrt kao dio ljudskoga života; pripovjediti biblijsko izvješće o Kristovu uskrsnuću (Mt 28,1-10); otkriti, objasniti i doživjeti Isusovo uskrsnuće kao pobjedu života nad smrću; otkriti i pobuditi radost zbog vlastitog uskrsnuća; razumjeti i protumačiti dio Apostolskog vjerovanja o Isusu Kristu koji je »treći dan uskrsnuo od mrtvih«; znati protumačiti riječ šalom, prepoznati mir kao skladan život s Bogom i ljudima, osjetiti današnju potrebu za mirom, uvidjeti vlastite mogućnosti doprinosa miru.

VI. CJELINA:

GRADIMO KRISTOVU CRKVVU

TEME

1. Kristov Duh okuplja Crkvu

Ključni pojmovi: Duh Sveti, plameni jezici, Crkva, »jedno srce i jedna duša«.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti i pripovjediti biblijski izvještaj o silasku Duha Svetoga nad apostole; otkriti i shvatiti vezu između apostola i prvih kršćana i djelovanja Duha Svetoga u njihovu životu; uočiti da Duh Sveti okuplja Kristove učenike u zajednicu braće i sestara i pomaže im da budu »jedno srce i jedna duša«; shvatiti da Duh Sveti i danas Kristovu Crkvu vodi, posvećuje i čisti, da vjernicima daje svoje darove i snagu da mogu živjeti i svjedočiti svoju vjeru.

2. Crkva u šarenim bojama i licima

Ključni pojmovi: Katolička crkva, papa, biskup, svećenik, vjernik laik.

Odgojno-obrazovna postignuća: doživjeti Crkvu kao zajednicu u kojoj se okupljaju ljudi svih rasa, iz svih naroda, plemena i jezika na svijetu; uočiti i upoznati da su u Katoličkoj crkvi svi vjernici pred Bogom jednaki, ali da, opet, svatko u njoj ima svoje mjesto i svoju službu: papa, biskup, svećenik i vjernik laik; poznavati razliku između biskupa i svećenika; njegovati osjećaj brige za sve članove Crkve u svijetu i s njima biti povezan u molitvi i dobrim djelima.

3. Moja župna zajednica i župna crkva

Ključni pojmovi: zajednica vjernika, župa, župnik, župna crkva, zaštitnik župe.

Odgojno-obrazovna postignuća: navesti ime svoje biskupije, župe i župnika; otkriti svoju župu kao zajednicu braće i sestara koji se okupljaju na nedjeljnu sv. misu, primaju sakramente i slave župnoga zaštitnika; shvatiti kako se u župi svaki njezin član treba osjećati kao »kod svoje kuće« i uzajamno se poštovati i pomagati; znati opisati svoju župnu crkvu i navesti što treba imati da se u njoj može slaviti sveta misa i okupljati vjernici; osjećati se aktivnim članom svoje župe; odlučiti redovito ići na nedjeljnu misu i vjeronauk; biti član ministrantske ili neke druge skupine i rado pomagati potrebnima.

IZBORNE TEME

1. Bog poziva ljude na put dobrote

Ključni pojmovi: došašće, put dobrote, svetac - svet čovjek, sv. Lucija.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti kako je ljudima potreban Bog da bi istinski i radosno živjeli; razumjeti dobrotu kao Božji dar i put svetosti; na primjeru sv. Nikole, koji vraća nesretnim roditeljima njihova zarobljena sina, otkriti Božju brigu i dobrotu prema ljudima, osobito ugroženima, razumjeti što za kršćane znači pomagati ljudima, osobito siromašnima i potrebnima; odlučiti u došašću pomoći potrebnomu i odabrati neko dobro djelo.

2. Božji Zakon u životu židovskoga dječaka

Ključni pojmovi: odgoj djece, obrezanje, bar micva, slavljenje šabata, Pesah.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti važnost obitelji u odgoju i životu židovske djece; poznavati važnije židovske vjerske obrede koji se odvijaju i svečano slave u obitelji; znati što znači obrezanje za židovskoga dječaka; upoznati vjerski obred po kojem židovski dječak postaje vjerski punoljetan i prvi put čitata tekst iz Svetoga pisma; otkriti što Židovima znači sveta knjiga Tora.

3. Božja riječ i krštenje - hrvatski kršćanski korijeni

Ključni pojmovi: Hrvati, pokršćavanje, narodna baština.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti simboliku riječi »korijen«; otkriti i doživjeti kako je lijepo imati miran dom i domovinu; upoznati kako su Hrvati kao narod primili krštenje i odlučili svoju domovinu graditi na Kristovu evanđelju i zakonu ljubavi; prepoznati Višeslavovu krstionicu i zavjetni križ kao hrvatske simbole primanja krštenja i vjernosti Kristu i Crkvi; upoznati i odlučiti moliti Zavjetnu molitvu Hrvata katolika.

5. RAZRED

I. CJELINA:

SNAGA ZAJEDNIŠTVA

TEME

1. Ja i drugi - zajedno

Ključni pojmovi: zajednica, vjeronaučna zajednica, razlike i sličnosti među ljudima, međusobna povezanost.

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti nekoliko zajednica; odrediti što je zajedničko članovima vjeronaučne zajednice; nabrojiti nekoliko osobina/ponašanja koji povezuju članove zajednice; nabrojiti nekoliko osobina/ponašanja koji razdvajaju članove zajednice; otkriti, razumjeti i prihvaćati razlike među ljudima; uvidjeti i objasniti zašto je čovjeku za život i vjeru potrebna zajednica.

2. Pravila dobrih odnosa, poštovanja i zajedništva

Ključni pojmovi: pravila, kvalitetni međuljudski odnosi.

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti nekoliko važnijih pravila za ponašanje u razredu i školi; uočiti i protumačiti posljedice kršenja pravila; obrazložiti kako kršenje pravila šteti pojedincu i cijeloj zajednici; usvojiti temeljna pravila koja omogućuju dobre odnose i dobar rad u zajednici; prepoznati zajedničke interese zajednice; pokazati spremnost na suradnju s drugima u zajedničkim aktivnostima; uvidjeti i objasniti važnost vjere i povjerenja u međuljudskim odnosima i odnosima prema Bogu.

II. CJELINA:

RELIGIJA U ŽIVOTU ČOVJEKA:

BOŽJI TRAGOVI

TEME

1. Što je religija? Početak religije.

Ključni pojmovi: religija, religiozno pitanje, primitivne religije, religije antičkih naroda, politeizam.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti da su pitanja sastavni dio našeg života, ali da ne možemo na sva pronaći odgovore; objasniti kako nam vjera može dati odgovore na mnoga pitanja; prepoznati važnost i ukorijenjenost religije u čovjekovu životu; spoznati da je religija stara koliko i čovjek; nabrojiti antičke religije; usvojiti i razumjeti nove pojmove.

2. Velike monoteističke religije: židovstvo i islam

Ključni pojmovi: suvremene nekršćanske religije, monoteizam, ateizam, židovstvo, islam.

Odgojno-obrazovna postignuća: odrediti raširenost religije danas; usvojiti odnos poštovanja prema svim religijama; kratko opisati najvažnije o velikim monoteističkim religijama (ime, simbol, osnivač, sveta knjiga, Bog, raširenost); uočiti i imenovati zajedničke korijene tih religija; usvojiti i razumjeti ključne pojmove.

3. Kršćanstvo

Ključni pojmovi: Isus Krist, kršćani, temeljna poruka kršćanstva.

Odgojno-obrazovna postignuća: spoznati i objasniti da je Isus Krist utemeljitelj kršćanstva i kršćanske vjere; navesti stožerne činjenice kršćanstva i kršćanske vjere; objasniti važnost i čudesnost Radosne vijesti; prepoznati i opisati poslanje i djelovanje kršćana danas; navesti načine na koje možemo prepoznati kršćane danas.

4. Različiti a povezani

Ključni pojmovi: dijalog, diskriminacija, različiti, ali povezani.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti značenje

riječi dijalog i diskriminacija; navesti primjere dijaloga i diskriminacije; prepoznati primjere dijaloga i diskriminacije u vlastitome životu; protumačiti stav Crkve prema nekršćanskim religijama; usvojiti stav poštovanja prema svim religijama; usvojiti i razvijati dijalog s onima koji se od nas razlikuju na bilo koji način, osobito u vjeri.

III. CJELINA:

BIBLIJA: KNJIGA NAD KNJIGAMA

TEME

1. Biblija: posebna knjiga riječi i života

Ključni pojmovi: Biblija, Stari zavjet, Novi zavjet, autor Svetoga pisma.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti značenje riječi Biblija; prepoznati da je Biblija temeljni izvor kršćanske vjere, ali i dokument židovske religije; opisati nastanak Biblije; prepoznati i objasniti posebnosti Biblije među svim knjigama; imenovati osnovne dijelove Biblije; navesti temeljne sadržaje Staroga i Novoga zavjeta; usporediti i uočiti razliku između Staroga i Novoga zavjeta.

2. Kako upoznati, razumjeti i koristiti Bibliju

Ključni pojmovi: svijet u kojem je nastala Biblija, književne vrste u Bibliji (povijesne knjige, knjige zakona, pisma, proročke knjige, pjesme), Biblija – Riječ Božja, biblijske kratice, poglavlja i retci.

Odgojno-obrazovna postignuća: pokazati na zemljovidu prostor nastanka Biblije; nabrojiti književne vrste u Bibliji i navesti neke primjere; prepoznati da je Biblija miniknjižnica koja sadrži mnoge knjige; objasniti po čem je Biblija drugačija od svih drugih knjiga; prepoznati biblijske kratice i s pomoću njih pronaći određena mjesta u Novome zavjetu.

IV. CJELINA:

POČETCI BIBLIJSKE POVIJESTI/VJERE

TEME

1. Život i vjera ljudi u »plodnom polumjesecu«

Ključni pojmovi: Knjiga Postanka, patrijarsi, nomadi, plodni polumjesec.

Odgojno-obrazovna postignuća: pokazati na karti prostor plodnoga polumjeseca; navesti bitne oznake nomadskoga života te prepoznati povezanost takva načina života sa shvaćanjem života i poimanjem Boga; definirati ključne pojmove; uočiti i objasniti povezanost prošlosti i sadašnjosti, tj. razumjeti važnost biblijske povijesti za naš život.

2. Abraham, Izak i Jakov

Ključni pojmovi: Abraham – praotac vjere, Izak, Jakov, Izraelci, Jakovljevi sinovi.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti sadržaj Božjega obećanja Abrahamu; prepoznati usku povezanost između Božjeg obećanja i ljudskog

povjerenja; navesti važnije događaje iz Izakova života; nabrojiti najvažnije događanje iz Jakovljeve povijesti (san, potomci...); uvidjeti i obrazložiti važnost Jakova i njegovih sinova za povijest izabranog naroda; definirati ključne pojmove; povezivanjem biblijskoga i suvremenoga iskustva otkriti i vrjednovati značenje poziva u svakidašnjem životu; samostalno pronalaženje biblijskih tekstova u Bibliji; opisati prisutnost Abrahama u židovskoj, islamskoj i kršćanskoj religiji.

V. CJELINA:

BOG U POVIJESTI IZABRANOGA NARODA: IZRAELSKI KRALJEVI

TEME

1. Davidovo vrijeme: prvi kraljevi

Ključni pojmovi: sudci, Samuel, Šaul.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti značenje riječi sudac i kralj; opisati ulogu sudaca nakon ulaska u Obećanu zemlju; prepoznati u čem je veličina sudca Samuela; objasniti potrebu za izborom kraljeva; imenovati i kratko opisati prvoga izraelskog kralja.

2. Davidov životni put - moć i odgovornost

Ključni pojmovi: David, pomazanje, Golijat, Jonatan, Jeruzalem.

Odgojno-obrazovna postignuća: izdvojiti najvažnije trenutke Davidova životnoga puta; usvojiti i razumjeti nove pojmove; uočiti razliku između Božjeg i ljudskog biranja; usporediti Golijata i Davida te obrazložiti odakle dolazi Davidova snaga; odrediti tko je Jonatan i njegova uloga u Davidovu životu; razumjeti biblijsku logiku da slabiji pobjeđuje; prepoznati i vrjednovati važnost istinskoga prijateljstva; prepoznati i vrjednovati ljudske i vjerničke kvalitete koje su jasno uočljive u Davida, osobito pouzdanje u Boga; s pomoću Davidova rodoslovnoga stabla uvidjeti povezanost Davida i Isusa; objasniti važnost Jeruzalema za Židove, kršćane i muslimane.

3. Mudrost kralja Salomona

Ključni pojmovi: Salomon, Hram u Jeruzalemu, Salomonova mudrost, Zid plača.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti tko je Salomon i po čem je poznat; prepoznati vrijednost jeruzalemskog Hrama u životu Izraelaca; obrazložiti pojam mudrosti; odrediti ljestvicu vrijednosti u vlastitome životu; uvidjeti i obrazložiti važnost i ljepotu mudrosti u životu.

VI. CJELINA:

ISUS KRIST -

OSTVARITELJ NOVOGA SVIJETA

TEME

1. Isus - neobični kralj - propovijeda

Radosnu vijest o novome kraljevstvu

Ključni pojmovi: Isus - središnja osoba cjelokupne povijesti, Isusovi suvremenici, Božje kraljevstvo, ljubav - temeljni zakon, Isus - kralj.

Odgojno-obrazovna postignuća: protumačiti važnost Isusove osobe za cjelokupnu povijest čovječanstva; uočiti povezanost Isusa Krista i starozavjetnog obećanja; nabrojiti i kratko opisati vjerske i druge skupine u Isusovo vrijeme; uočiti i ispravno vrjednovati važnost vrjednota Božjega kraljevstva, osobito za ostvarenje mira i ljubavi u životu; usporediti i razlikovati ljudske zakone od Isusova zakona; nabrojiti neke evandeoske tekstove koji govore o Božjem kraljevstvu; samostalno pronalaženje evandeoskih tekstova u Bibliji.

2. Isus prema drugima - susreti mogu promijeniti

Ključni pojmovi: Isusov odnos prema grješnicima, bolesnima i odbačenima, ozdravljenje, obraćenje,

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti i opisati nekoliko važnijih susreta Isusa i njegovih suvremenika koji su rezultirali ozdravljenjem/ obraćenjem; spoznati važnost vjere za ozdravljenje; samostalno pronalaženje evandeoskih tekstova u Bibliji; upoznati i obrazložiti originalnost i revolucionarnost Isusove poruke i njegova odnosa prema čovjeku; razvijati osjećaj i konkretne geste brige prema svima onima koji su potrebiti naše pomoći.

3. Isusovi učenici - svjedoci istine i ljubavi

Ključni pojmovi: Isusovi učenici, apostoli, svjedoci.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti i usvojiti značenje riječi učenik, apostol i svjedok; imenovati neke istaknutije Isusove učenike/apostole; uvidjeti i protumačiti važnost razvijanja angažiranog kršćanskog svjetonazornoga djelovanja; imenovati i opisati osobine Kristovih učenika (nekada i danas); uvidjeti da Isusov život svakoga stavlja pred odluku; prepoznati i protumačiti posljedice Isusova života i nauka kroz povijest, a i danas.

VII. CJELINA:

ŽIVOT PRVIH KRŠĆANA. ULOGA SV. PETRA I SV. PAVLA U ŠIRENJU ISUSOVE PORUKE

TEME

1. Život prvih kršćana

Ključni pojmovi: duhovski događaj, prva kršćanska zajednica, Djela apostolska, sv. Stjepan, progona kršćana.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati i objasniti važnost duhovskoga događaja (Dj 2,1-40); opisati

život u prvoj kršćanskoj zajednici; imenovati dijelove Novoga zavjeta koji govore o prvoj kršćanskoj zajednici; uočiti pojavu širenja kršćanstva; upoznati važnije činjenice iz života prve Crkve; prepoznati i protumačiti teškoće s kojima je živjela prva Crkva; prepoznati važnost progona i mučeničke krvi za razvoj Crkve.

2. Život i djelo apostola Petra

Ključni pojmovi: Petar, Petrova vjera, apostolski prvak, prvi rimski biskup (papa), Petrova smrt.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati važnije trenutke Petrova života; objasniti povezanost Petra i papinske službe; navesti nekoliko važnijih biblijskih mjesta u kojima se spominje Petar; uočiti dubinu Petrove vjere; usvojiti i razumjeti značenje riječi apostolski prvak i rimski biskup; objasniti važnost vjere u vlastitome životu.

3. Život apostola Pavla

Ključni pojmovi: Pavao, Pavlova misijska putovanja, kršćanske zajednice koje osniva Pavao, pogani, poslanice.

Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati mjesto nastanka prve kršćanske zajednice; opisati važnije trenutke Pavlova života; nabrojiti nekoliko kršćanskih zajednica koje je osnovao Pavao; uz pomoć zemljovida nabrojiti neke gradove u kojima je Pavao boravio na svojim putovanjima; nabrojiti nekoliko Pavlovih poslanica; objasniti tko su pogani u Pavlovo vrijeme; uočiti i vrjednovati novinu poruke koju propovijeda Pavao; razvijati osjećaj odgovornosti za širenje Radosne vijesti u vlastitoj sredini; objasniti važnost svjedočenja istinoljubivosti i dosljednosti u životu.

VIII. CJELINA:

KRŠĆANI MEĐU NAMA: UZORI VJERE U HRVATSKOME NARODU

TEME

1. Biti Kristov učenik - poziv i poslanje

Ključni pojmovi: Kristov učenik, poziv, poslanje.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti ljepotu i zahtjevnost kršćanskoga puta; prepoznati i usporediti različite životne pozive; uočiti i ispravno vrjednovati vlastiti životni poziv; prepoznati važnost istinoljubivosti, pravednosti, dobrote i dosljednosti u vlastitome životu.

2. Uzori vjere u hrvatskom narodu

Ključni pojmovi: svetost, svetac, blaženik, hrvatski sveti i blaženici.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti i usvojiti značenje riječi svet, svetac i blaženik; nabrojiti hrvatske svetce i blaženike; nabrojiti osnovne podatke o životima nekih hrvatskih svetaca i blaženika; prepoznati prisutnost temeljnih vrjednota kraljevstva Božjega u njihovim životima; imenovati važnije crkve/svetišta posvećene hrvatskih svetcima/

blaženicima; ispravno vrjednovati važnost njihova životnog primjera za nas danas.

IX. CJELINA:

ČOVJEK SE OBRAĆA BOGU MOLITVOM I PJESMOM

TEME

1. Kada i gdje se pojavljuje molitva

Ključni pojmovi: molitva, praznovjerje, molitvene geste, načini čovjekova obraćanja Bogu, kršćanske molitve.

Odgojno-obrazovna postignuća: odrediti što je molitva; uočiti da je molitva temeljni ljudski stav pred Bogom; obrazložiti važnost osobne molitve tijekom dana, tjedna; imenovati/opisati neke molitvene geste; izreći vlastitu molitvu; objasniti što je praznovjerje.

2. Kršćanska molitva - oblici, načini i vrijeme molitve

Ključni pojmovi: Očenaš, vrijeme i prostori molitve, molitva u zajednici, osobna molitva, liturgijska godina.

Odgojno-obrazovna postignuća: dublje razumjeti molitvu Očenaš i prepoznati ju kao najpoznatiju kršćansku molitvu; imenovati situacije kada je Isus molio; nabrojiti neke važnije kršćanske molitve; memorirati tekst jedne nove molitve po izboru; prepoznati i usporediti različite oblike i načine molitve; imenovati prostore gdje je moguće moliti; objasniti važnost molitve u određenim vremenima (dana, tjedna, liturgijske godine...).

IZBORNE TEME

1. Vjerski život Židova, muslimana i pripadnika drugih religija

Ključni pojmovi: subota u životu Židova, petak u životu muslimana, sinagoga, džamija, glavni događaji u vjerskom životu Židova, muslimana, budista.

Odgojno-obrazovna postignuća: razumjeti značenje subote i petka u životu Židova i muslimana; razumjeti značenje sinagoge i džamije u životu Židova i muslimana; uočiti sličnosti i razlike u načinima slavljenja Boga u drugim monoteističkim religijama; prepoznati važnost poznavanja, prihvaćanja i poštivanja različitosti; prepoznati i nabrojiti neke vjerske običaje pripadnika drugih religija.

2. Biblija u filmu, književnosti ili likovnoj umjetnosti

Ključni pojmovi: poznata umjetnička djela nadahnuta Biblijom (slikarstvo, kiparstvo, glazba, film, književna djela, kao što su npr.: Pietà, Sikstinska kapela, Posljednja večera, Stvaranje svijeta (Haydn), Suze sina razmetnoga, Judita, Mojsije...).

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti i prepoznati neka umjetnička djela nadahnuta Biblijom; prepoznati biblijske motive koje često susrećemo; imenovati neke važnije autore umjetničkih djela

nadahnutih Biblijom; uočiti obilje umjetničkoga bogatstva nadahnutoga Biblijom.

3. Dijelovi svijeta u kojima se danas kršćanstvo intenzivno širi

Ključni pojmovi: raširenost kršćanstva, misije, evangelizacija.

Odgovno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti pojmove misije i evangelizacija; na zemljovidu pokazati područja na kojima je kršćanstvo rašireno; uočiti i objasniti novost koju donosi kršćanska vjera; uočiti probleme i poteškoće na koje nailaze propovjednici Radosne vijesti; imenovati neke važnije kršćanske misionare današnjice.

4. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, božićni ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena.

Odgovno-obrazovna postignuća: imenovati i protumačiti značenje pojedinoga blagdana ili liturgijskog vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.

5. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, uskršni ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena.

Odgovno-obrazovna postignuća: imenovati i protumačiti značenje pojedinog blagdana ili liturgijskog vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.

6. RAZRED

I. CJELINA:

ŽIVJETI U MIRU I SLOBODI

TEME

1. Suvremene situacije neslobode

Ključni pojmovi: sloboda, nesloboda, grijeh (griješiti), zarobljenost.

Odgovno-obrazovna postignuća: imenovati situacije slobode/neslobode iz vlastitoga iskustva; uočiti razlike i sličnosti između vanjske i unutrašnje neslobode/zarobljenosti; uočiti povezanost grijeha i neslobode; ispravno vrjednovati vlastitu odgovornost u promicanju slobode; imenovati neke važnije osobe koje se bore (koje su se borile) za slobodu čovjeka.

2. Sloboda izvire iz prave ljubavi

Ključni pojmovi: sloboda, ljubav, ljudska odgovornost.

Odgovno-obrazovna postignuća: uočiti i ispravno protumačiti neraskidivu povezanost odgovornosti i

slobode; ispravno protumačiti povezanost slobode i ljubavi; otkriti i protumačiti Isusov poziv na izgradnju pravednijega i boljega svijeta; prepoznati potrebe ljudi oko sebe i nevolje koje ih zarobljuju; ispravno vrjednovati vlastitu odgovornost u izgradnji pravednijega svijeta.

II. CJELINA:

IZ ROPSTVA U SLOBODU - BOG VODI SVOJ NAROD U SLOBODU

TEME

1. Božji poziv i nalog - Mojsije vodi narod u slobodu

Ključni pojmovi: Mojsije, Jahve, Pasha, prijelaz preko Crvenog mora, Knjiga Izlaska.

Odgovno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti pojmove Jahve, Pasha, Knjiga Izlaska; samostalno pronaći tekstove u Bibliji; usporediti i prosuditi situaciju Izraelaca u ropstvu i situaciju nakon oslobođenja; poznavati najvažnije događaje/činjenice iz Mojsijeva života; opisati prijelaz preko Crvenog mora; uočiti da je tijekom povijesti Bog izveo čudesne zahvate spasenja u Mojsijevu životu i u životu Izraelaca; kratko protumačiti biblijske tekstove koji govore o izlasku naroda iz egipatskog ropstva; prepoznati i imenovati situacije u kojima možemo »zarobiti« sebe i druge oko sebe.

2. Božja ljubav i pomoć - u pustinji hrani svoj narod

Ključni pojmovi: Sinajski poluotok, mana, prepelice, voda, pustinja.

Odgovno-obrazovna postignuća: na zemljovidu pronaći Sinajski poluotok; nabrojiti poteškoće na koje su naišli Izraelci u pustinji; opisati i objasniti reakcije Izraelaca u pustinji; uočiti da se Bog brine za svoj narod; protumačiti važnost i smisao »pustinje« u vlastitome životu; u osobnome životu prepoznati Božju prisutnost i vodstvo.

3. Krivnja i oprost - Savez na Sinaju

Ključni pojmovi: Sinajski savez, Deset savjeta (zapovijedi), zlatno tele, Kovčeg Saveza, Obećana zemlja.

Odgovno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti pojmove Sinajski savez, zlatno tele, Kovčeg Saveza i Obećana zemlja; protumačiti važnost Deset savjeta (zapovijedi) za razvoj nove kulture i civilizacije; ispravno tumačiti i prihvaćati vrjednute koje su sadržane u Deset savjeta (zapovijedi); navesti situacije u kojima je vidljivo da čovjek sebi i danas stvara idole; analizirajući biblijske tekstove otkriti kako je Bog uvijek spreman obnoviti savez prijateljstva i ljubavi s čovjekom; samostalno traženje i pronalaženje biblijskih tekstova.

III. CJELINA:

ISUS KRIST -
NAŠ OSLOBODITELJ I SPASITELJ
TEME

1. Čovjek između čežnje za slobodom i izazovom robovanja

Ključni pojmovi: vanjsko i unutarnje ropstvo, čežnja za slobodom.

Odgojno-obrazovna postignuća: usporediti i uočiti razliku između vanjskog i unutarnjeg ropstva; prepoznati postojanje unutarnje borbe između slobode i robovanja; uočiti i objasniti kršćanski način izlaska iz ropstva i ostvarenje istinske slobode; navesti i ispravno protumačiti neke biblijske tekstove koji govore o oslobođenju »srca«.

2. Isusove riječi i djela (zakon novoga života, Isusova čudesa, Isusove prisposode)

Ključni pojmovi: Isus - osloboditelj i spasitelj, novi Savez, Govor na gori, Isusova čuda, prisposode, Kraljevstvo Božje.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti pojmove Isus osloboditelj i spasitelj, novi Savez; kraljevstvo Božje; usporediti Isusa i Mojsija; objasniti sličnosti i razlike između staroga i novoga Zakona; uočiti od čega nas Isus oslobađa; protumačiti poruku i važnost Isusovih blaženstava; usporediti Isusova i današnja blaženstva; uočiti i protumačiti radikalnost Isusovih riječi i djela; nabrojiti nekoliko Isusovih čuda i te tekstove pronaći u Bibliji; uočiti važnost vjere i njezinu ulogu u prihvaćanju čuda; odrediti što su prisposode i nabrojiti neke; s pomoću prisposoda odrediti što je kraljevstvo Božje.

3. Tajna Božjeg služenja - Posljednja večera

Ključni pojmovi: služenje, zapovijed ljubavi, posljednja večera, djela milosrda.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati u čem se sastoji Isusov primjer služenja; uočiti radikalnost toga služenja; uočiti i protumačiti dalekosežnost posljedica Isusova primjera služenja za cijelu povijest; navesti Isusovu zapovijed ljubavi; nabrojiti nekoliko duhovnih i tjelesnih djela milosrda; otkriti da je Isusov primjer temelj kršćanskoga ponašanja i života; u vlastitome životu otkriti znakove Božje ljubavi i blizine; pokazati spremnost za kršćansko djelovanje i služenje u vlastitome životnom okružju.

4. Ljubav koja oslobađa - muka, smrt i uskrsnuće

Ključni pojmovi: muka, smrt, uskrsnuće, križ.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati i protumačiti događaje i likove koje povezujemo uz Veliki petak; otkriti i protumačiti jedinstvenost Isusova uskrsnuća u povijesti i njegovo značenje za kršćane; objasniti zašto je Kristovo uskrsnuće temelj kršćanske nade i slobode; ispravno vrjednovati Kristov križ kao središte povijesti čovječanstva; objasniti kako se

određuje datum slavljenja Uskrsa; uočiti i protumačiti važnost zadaće koju je uskrsnuo Isus dao učenicima.

IV. CJELINA:

CRKVA - NOVI BOŽJI NAROD
TEME

1. Crkva - zajednica Isusovih učenika

Ključni pojmovi: Crkva, Crkva - zajednica Isusovih učenika, božansko i ljudsko lice Crkve, različiti darovi i službe.

Odgojno-obrazovna postignuća: odrediti što je Crkva; navesti i objasniti nekoliko biblijskih slika kojima se Crkva opisuje; objasniti razliku između božanskog i ljudskog lica Crkve; objasniti važnost uloge svakoga kršćanina u Crkvi; prepoznati postojanje različitih darova i službi u Crkvi; prepoznati vlastite darove koje smo pozvani ugraditi u Crkvu; otkrivati način na koji možemo vlastite darove ugrađivati u zajednicu.

2. Pastiri Kristove Crkve

Ključni pojmovi: sveti red, pastiri Crkve, župe, (nad)biskupije.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti pojmove sveti red, pastiri Crkve, (nad)biskupija; nabrojiti pastire Crkve i objasniti njihove uloge (zadaće); nabrojiti (nad)biskupije u Hrvatskoj (i BiH); smjestiti vlastitu župu unutar određene (nad)biskupije; objasniti tko je papa i koja je njegova važnost za Katoličku crkvu.

3. Redovnici i redovnice u Crkvi

Ključni pojmovi: poziv, redovnici, redovnice, redovnički zavjeti, redovi.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti pojmove poziv, redovi, redovnici i redovnice, redovnički zavjeti; nabrojiti nekoliko osnovnih redovničkih redova; opisati način života i rada redovnika; nabrojiti redovničke zavjete; uočiti važnost redovništva u životu Crkve; odrediti povijesna razdoblja kada se javlja redovništvo; imenovati nekoliko utemeljitelja redovničkih redova.

4. Vjernici laici u Crkvi

Ključni pojmovi: vjernici laici, područja djelovanja laika, Ivan Merz, II. vatikanski sabor i vjernici laici.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti tko su vjernici laici u Crkvi i koja je njihova uloga; prepoznati mogućnosti za djelovanje vjernika laika u Crkvi; spoznati i imenovati vlastite talente; uočiti i objasniti važnost II. vatikanskog sabora s obzirom na angažman vjernika laika; ispravno vrjednovati primjer laika Ivana Merza.

V. CJELINA:

CRKVA KROZ POVIJEST

TEME

1. Svijetle i tamne strane Crkve u srednjem vijeku

Ključni pojmovi: Istočni raskol, obnova redovništva i prosjački redovi, križarski ratovi, inkvizicija.

Odgajno-obrazovna postignuća: opisati uzroke i posljedice velikog raskola Crkve u XI. stoljeću; uočiti i obrazložiti današnje ekumenske pokušaje u zbližavanju podijeljenih Crkava; prepoznati i objasniti važnije doprinose Crkve u srednjem vijeku (obnova redovništva, nastanak prosjačkih redova, osnivanje sveučilišta, promicanje kulture i umjetnosti); prepoznati i objasniti negativno djelovanje Crkve u srednjem vijeku (križarski ratovi, inkvizicija, preveliko bogatstvo); kritički i objektivno protumačiti pozitivne i negativne uloge Crkve u srednjem vijeku; prepoznati i shvatiti da je Crkva zajednica ljudi koji također mogu griješiti; uočiti kako obnova Crkve počinje od osobnog obraćenja svakoga kršćanina ponaosob.

2. Rascjep Crkve na Zapadu i obnova Crkve

Ključni pojmovi: Martin Luther i reformacija, protestantizam, Tridentski koncil, isusovci, misijski pokret.

Odgajno-obrazovna postignuća: prepoznati i obrazložiti uzroke i posljedice reformacije i katoličke obnove; navesti glavne odrednice novoga protestantskog nauka; otkriti i opisati značenje Tridentskog koncila u unutarnjoj obnovi Crkve; uočiti i obrazložiti značajnu ulogu isusovaca u sveopćoj obnovi Crkve; opisati misijski pokret; uočiti potrebu stalnog obraćenja i obnove Crkve i svih njezinih članova.

3. Novo lice Crkve u XX. stoljeću

Ključni pojmovi: socijalni nauk Crkve, Ivan XXIII., Drugi vatikanski sabor i obnova Crkve, Ivan Pavao II.

Odgajno-obrazovna postignuća: prepoznati i objasniti kako se Crkva sve više otvara svijetu; uočiti i objasniti važnost socijalnog nauka Crkve; prepoznati i protumačiti crkvenu brigu za promicanje dostojanstva čovjeka; uočiti i odrediti značenje II. vatikanskog sabora u novoj slici Crkve u svijetu; usvojiti i razumjeti pojmove socijalni nauk Crkve, Drugi vatikanski sabor, obnova Crkve; nabrojiti imena nekoliko papa iz XX. stoljeća.

VI. CJELINA:

SAKRAMENTI I KRŠĆANSKA INICIJACIJA

TEME

1. Sedam sakramenata - Kristovi darovi

Ključni pojmovi: sakrament, 7 sakramenata.

Odgajno-obrazovna postignuća: prepoznati značenje znakova i simbola u životu; otkriti da su sakramenti znakovi spasenja i milosnoga života s Bogom;

prepoznati sakramente kao darove Kristove ljubavi i znakove susreta s Bogom i jednih s drugima; nabrojiti i kratko opisati 7 sakramenata.

2. Sakramenti kršćanske inicijacije

Ključni pojmovi: kršćanska inicijacija, krštenje (krst), potvrda, euharistija, pretvorba.

Odgajno-obrazovna postignuća: razumjeti i usvojiti pojmove kršćanska inicijacija, krštenje, potvrda, euharistija i pretvorba; nabrojiti i protumačiti sakramente kršćanske inicijacije; opisati ukratko kršćansku inicijaciju u prvim stoljećima; prepoznati krst kao sakrament rođenja za novi život i ulaska u novi Božji narod; prepoznati potvrdu kao sakrament u kojem primamo posebnu jakost Duha Svetoga; prepoznati euharistiju kao središte i vrhunac kršćanskoga života; nabrojiti drugo nazivlje za euharistiju; razumjeti pojam pretvorbe; protumačiti novost i snagu kršćanskoga života koji se događa u sakramentima; objasniti važnost izgradnje svjesnijega i odgovornijega odnosa prema sakramentima.

VII. CJELINA:

CRKVENI JEZICI I KULTURA

TEME

1. Crkvene zgrade

Ključni pojmovi: crkve, kapele, crkveno graditeljstvo, graditeljski stilovi kroz povijest, unutrašnjost crkve.

Odgajno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti pojmove crkva, kapela, crkveno graditeljstvo; opisati mjesta okupljanja prvih kršćana; prepoznati i usporediti osnovne značajke najvažnijih stilova crkvenog graditeljstva; navesti neke primjere najpoznatijih crkava - predstavnicu pojedinih stilova; nabrojiti najvažnije dijelove koje uočavamo u crkvama (oltar, svetohranište, ambon, krstionica, ispovjedaonica, slike...); prepoznati važnost i način čuvanja sakralnih dobara.

2. Liturgijski predmeti, jezik i glazba

Ključni pojmovi: misno ruho, Liturgijski predmeti; liturgijske knjige, liturgijski jezik, liturgijska glazba.

Odgajno-obrazovna postignuća: prepoznati i imenovati dijelove misnog ruha; objasniti čemu služe određeni liturgijski predmeti i knjige, imenovati ih; navesti neke vrste liturgijskih pjevanja i sviranja; imenovati liturgijske jezike; imenovati najstarije hrvatske pjesmarice liturgijske glazbe; uočiti i protumačiti posebnosti liturgijske glazbe; otkriti ljepotu duhovne glazbe.

3. Kršćanski simboli i kratice

Ključni pojmovi: kršćanski simboli i kratice, sveti znakovi.

Odgajno-obrazovna postignuća: nabrojiti, opisati i objasniti značenje važnijih kršćanskih simbola i kratica; imenovati svete znakove i objasniti što se njima izražava.

VIII. CJELINA:

MARIJA U CRKVI

TEME

1. Upoznajmo Mariju iz Evandjelja

Ključni pojmovi: Marija, Anđeo Gospodnji, Marija u Evandelju.

Odgojno-obrazovna postignuća: navesti i interpretirati biblijske tekstove u kojima se spominje Marija (Lk 1,26-38; Lk 2,1-19; Iv 19,25-27; Dj 1,12-14); izreći naizust molitvu Anđeo Gospodnji; uočiti Marijinu slobodu i veličinu u prihvaćanju Božje riječi.

2. Glavni Marijini blagdani i molitve

Ključni pojmovi: Marijini blagdani i molitve, krunica, marijanska svetišta, Marija u likovnoj umjetnosti.

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti i protumačiti glavne Marijine blagdane (Navještenje, Uznesenje, Rođenje BDM, Bezgrješno začeće); nabrojiti marijanska svetišta u hrvatskome narodu; njegovati stav poštovanja i povjerenja prema Mariji; navesti neke marijanske pjesme i molitve; opisati i protumačiti molitvu krunice.

IZBORNE TEME

1. Rimski biskup

Ključni pojmovi: papa, bazilika sv. Petra, Vatikan, konklava.

Odgojno-obrazovna postignuća: odrediti tko je papa (koje uloge i zadaće ima) i uvidjeti njegovu važnost za djelovanje Katoličke crkve; nabrojiti osnovne podatke o bazilici sv. Petra i Vatikanu; usvojiti i razumjeti pojam konklava; nabrojiti nekoliko važnijih papa kroz povijest; imenovati sadašnjega papu.

2. Život redovnika/redovnica

Ključni pojmovi: samostan, molitva, rad, redovi, zavjeti.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti posebnosti redovničkoga poziva i života redovnica/redovnica; uočiti važnost molitve i rada u redovničkom životu; uvidjeti osnovne razlike u načinu života i djelovanja pojedinih redova; upoznati detaljnije život redovnika koji djeluju na određenome području.

3. Crkveno graditeljstvo

Ključni pojmovi: stilovi gradnje, razlike između pojedinih stilova, katedrale i crkve pojedinog stila.

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti stilove gradnje crkva kroz povijest; objasniti osnovne razlike između pojedinih stilova; izdvojiti osnove značajke stila gradnje katedrale određene biskupije ili župne crkve; prepoznati veće i poznatije crkvene građevine u Hrvatskoj (Eufrazijeva bazilika, crkva sv. Križa u Ninu, pojedine katedrale...) ili u Europi (Notre Dame, katedrala u Milanu, Barceloni, Beču, bazilike u Rimu...); upoznati stil gradnje župne crkve/katedrale u vlastitoj župi/biskupiji.

4. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, božićni ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena.

Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati i protumačiti značenje pojedinoga blagdana ili liturgijskog vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.

5. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, uskršni ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena.

Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati i protumačiti značenje pojedinoga blagdana ili liturgijskog vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.

7. RAZRED

I. CJELINA:

UPOZNAJMO I IZGRADIMO VLASTITU

OSOBNOST

TEME

1. Svatko je od nas jedinstven i potreban drugoga

Ključni pojmovi: čovjek kao vrhunac stvaranja, čovjek kao jedinstvena osoba, čovjek kao društveno biće.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati i obrazložiti da je svaki čovjek jedinstveno i neponovljivo biće; prihvatiti sebe sa svim svojim prednostima i nedostatcima; uočiti da je svaki čovjek društveno biće i nužno upućen na druge ljude; prepoznati sebe i druge kao vrhunac Božjega stvarateljskoga djela; doživjeti i živjeti svoju sličnost s Bogom; biti osjetljivi za potrebe drugoga.

2. Izazovi puberteta

Ključni pojmovi: pubertet, tjelesni razvoj, duševni razvoj, sukobi u pubertetu.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati i odrediti pubertet kao jednu od prijelaznih faza u čovjekovu razvoju i izgradnji zrele osobnosti; prepoznati i nabrojiti glavne odrednice tjelesnog razvoja u pubertetu; prepoznati i nabrojiti glavne odrednice duševnog razvoja u pubertetu; uočiti i navesti neke probleme s kojima se mladi najčešće susreću u pubertetu; uočiti razloge zbog kojih dolazi do sukoba i razmirica u odnosu prema roditeljima i drugim autoritetima te navesti načine rješavanja nastalih sukoba.

3. Idoli i ideali u izgradnji osobnosti

Ključni pojmovi: idol, idolatrija, ideal, uzor, čovjek je slika Božja.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti razliku između idola, idolatrije i ideala; objasniti mladenačku potrebu za poistovjećivanjem; otkriti i kritički obrazložiti privid suvremenih idola koji se najčešće nameću mladima danas; otkriti i imenovati prave i istinske uzore i ideale u izgradnje vlastite osobnosti; otkriti i prihvatiti Boga kao naš najveći ideal.

4. Zamke suvremenih ovisnosti

Ključni pojmovi: ovisnost, droga, pušenje, alkohol.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti i imenovati opasnosti suvremenih ovisnosti u koje najčešće upada suvremena mladež; prepoznati i protumačiti razloge zbog kojih mladi najčešće postaju ovisnici o drogi, pušenju i alkoholu; prepoznati loša druženja i negativne društvene utjecaje; shvatiti posljedice ovisničkoga ponašanja; prihvatiti svoju slobodu kao dar Božji da činimo uvijek dobro, a izbjegavamo zlo; izgrađivati osobni stav i čvrsti značaj prema napastima suvremenih ovisnosti kod mladih.

II. CJELINA:

DEKALOG -

PRAVILA ZA ŽIVOT U LJUBAVI I SLOBODI TEME

1. Savjest - Božji glas u čovjeku

Ključni pojmovi: savjest, pravo na savjest, ispravan sud savjesti, odgoj savjesti.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti savjest kao Božji glas u čovjeku koji nas potiče da činimo dobro i izbjegavamo zlo; shvatiti da svaki čovjek ima pravo živjeti po svojoj savjesti; uočiti načine i potrebu trajnog odgoja savjesti kako bi naša savjest bila ispravno formirana; prepoznati i obrazložiti važnost vjere i molitve za odgoj savjesti i djelovanje po savjesti.

2. Božje zapovijedi - put u slobodu

Ključni pojmovi: Dekalog, Mojsije, sloboda, ljudska prava.

Odgojno-obrazovna postignuća: nabrojiti i protumačiti deset Božjih zapovijedi; otkriti zašto nam je Bog dao svoje zapovijedi; spoznati i prihvatiti spoznaju da nas Božje zapovijedi oslobađaju i da ne ugrožavaju našu slobodu; uočiti da se sve zapovijedi svode na ljubav prema Bogu i bližnjemu; nastojati živjeti prema Božjim zapovijedima; usporediti Dekalog i temeljna ljudska prava i uočiti njihovu povezanost.

3. Ljubav prema Bogu

Ključni pojmovi: prva ploča Dekaloga, bogoslovne krjeposti, načini kršenja prvih triju zapovijedi, Dan Gospodnji i zapovijedani blagdani.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati sadržaj prvih

triju zapovijedi Dekaloga; obrazložiti na što nas pozivaju prve tri zapovijedi Dekaloga; nabrojiti bogoslovne krjeposti i obrazložiti njihovu važnost za život; otkriti i protumačiti smisao štovanja Božjeg imena kroz različite molitvene oblike; otkriti svetost dana Gospodnjega i obrazložiti važnost redovitog sudjelovanja kršćana na nedjeljnim euharistijskim slavljinama; nabrojiti i kritički protumačiti najučestalije načine kršenja prvih triju zapovijedi Dekaloga.

4. Poštovanje roditelja i starijih

Ključni pojmovi: četvrta Božja zapovijed, obiteljsko zajedništvo, roditeljski odgoj, dužnosti djece, odnos prema drugim autoritetima.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti sadržaj i opseg četvrte Božje zapovijedi; navesti i obrazložiti najčešće načine kršenja četvrte Božje zapovijedi; navesti i kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove koji govore o odnosu djece i roditelja; prepoznati i prihvatiti obitelj kao temeljnu društvenu zajednicu; objasniti ulogu roditelja kao prvih odgojitelja svoje djece; prepoznati i obrazložiti važnost ispravnog odnosa prema roditeljima i starijima; prepoznati potrebu izgrađivanja odnosa poštovanja prema nastavnicima, nadređenima i državnim poglavarima.

5. Svetost ljudskoga života

Ključni pojmovi: peta Božja zapovijed, svetost života, ubojstvo, pobačaj, eutanazija, samoubojstvo.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti sadržaj i opseg pete Božje zapovijedi; uočiti da je Bog jedini gospodar svakoga ljudskoga života; otkriti i spoznati svetost svakog ljudskog života od začeca do prirodne smrti; kritički protumačiti najučestalije povrede ljudskog života (ubojstvo, pobačaj, eutanazija, samoubojstvo, ugrožavanje zdravlja, rat i naoružanje); navesti i kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove koji govore o dostojanstvu i svetosti ljudskoga života; imenovati načine kako se možemo zauzeti za svaki ljudski život, a osobito za najugroženije.

6. Dostojanstvo ljudskoga tijela i bračna čistoća

Ključni pojmovi: spolnost, bludnost, bračna ljubav, predbračni spolni odnosi.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti sadržaj i opseg šeste i devete Božje zapovijedi; odrediti čovjeka kao jedinstvo duše i tijela; obrazložiti u čem se sastoji dostojanstvo ljudske spolnosti; uočiti da je naše tijelo hram Duha Svetoga; imenovati i kritički protumačiti najučestalije zloporabe na području ljudske spolnosti (bludnost, prostitucija, pedofilija, silovanje, masturbacija, homoseksualnost, pornografija); uočiti i spoznati svetost braka i obitelji koja se očituje u međusobnoj ljubavi i vjernosti; kritički protumačiti opasnosti bračne nevjere i rastave braka; uočiti važnost i vrijednost predbračne i bračne čistoće.

7. Poštovanje tuđe imovine

Ključni pojmovi: privatno vlasništvo, krađa, tjelesna i duhovna djela milosrđa, pohlepa, zavist.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti sadržaj i opseg sedme i desete Božje zapovijedi; uočiti i obrazložiti pravo svakog čovjeka na privatno vlasništvo; imenovati i protumačiti različite oblike krađe i povrede tuđega vlasništva; imenovati djela milosrđa; prepoznati situacije u kojima je čovjek pozvan činiti djela milosrđa; uočiti i kritički obrazložiti opasnosti pohlepe, gramzivosti i zavisti; zauzimati se za jednostavnost i siromaštvo srca.

8. Poziv na istinoljubivost

Ključni pojmovi: istina, laž, krivo svjedočenje, ogovaranje, klevetanje.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti sadržaj i opseg osme Božje zapovijedi; uočiti i protumačiti važnost istine i istinoljubivosti u svakodnevnome životu; posvijestiti da svaki čovjek ima pravo na priopćivanje istine; imenovati i protumačiti najučestalije oblike povrede istine (laž, krivo svjedočenje, krivokletstvo, ogovaranje, klevetanje); prepoznati situacije kada se trebamo zauzimati za istinu; nastojati uvijek govoriti istinu.

III. CJELINA:

ŽIDOVSKI NAROD I VJERA

TEME

1. Judaizam

Ključni pojmovi: judaizam, »Šema Jisrael«, šabat, obrezanje, židovski blagdani.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti nove pojmove, razumjeti ih i koristiti ih; imenovati i objasniti temeljne odrednice judaizma, vjere u jednoga Boga; usporediti kršćanstvo i judaizam te prepoznati najosnovnije poveznice među njima; imenovati i opisati Bibliju kao svetu knjigu izraelskog naroda, osobito Petoknjžje; opisati vjermički život Židova; imenovati i kratko objasniti najvažnije židovske blagdane i uočiti njihovu povezanost s kršćanskim blagdanima.

2. Dijalog Židova i kršćana

Ključni pojmovi: religijski dijalog, antisemitizam, deklaracija »Nostra aetate«.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti nove pojmove, razumjeti ih i rabiti ih; navesti i objasniti važnije odrednice koje čine zajedničku baštinu Židova i kršćana; protumačiti važnost religijskoga dijaloga sa Židovima; imenovati i opisati tragične posljedice antisemitizma, mržnje i progona Židova; kratko obrazložiti što II. vatikanski koncil govori o odnosu i dijalogu kršćana sa Židovima; posvijestiti kako su Židovi naša povlaštena braća u vjeri.

IV. CJELINA:

PROROCI - BOŽJI GLASNICI

TEME

1. Proroci govore u Božje ime

Ključni pojmovi: prorok, poslanje, Mojsije, proroci - pisci, veliki i mali proroci.

Odgojno-obrazovna postignuća: protumačiti tko su bili proroci u Starome zavjetu i kada se oni osobito pojavljuju; opisati poziv, ulogu i poslanje starozavjetnih proroka; uočiti i objasniti razliku između starijih proroka i proroka-pisaca; odrediti zašto je Mojsije najveći starozavjetni prorok; imenovati nekoliko važnijih starozavjetnih proroka; navesti i kratko protumačiti neke izabrane proročke tekstove; posvijestiti da smo i mi danas svi pozvani vršiti proročku službu; razlikovati proroštva od proricanja.

2. Proroci - čuvari Saveza

Ključni pojmovi: Savez, proroci u Izraelu, proroci u Judi, asirsko izgnanstvo, babilonsko izgnanstvo.

Odgojno-obrazovna postignuća: uočiti osobito poslanje proroka u čuvanju Saveza s Bogom; objasniti zbog čega dolazi do podjele Kraljevstva na Sjeverno (Izrael) i Južno (Juda); imenovati proroke koji su djelovali u Izraelu, i one u Judi; uočiti kako se proroci bore za čistoću vjere, za vjernost Savezu, protiv društvene nepravde i idolopoklonstva; objasniti ulogu i poslanje proroka za vrijeme asirskog i babilonskog izgnanstva; navesti i kratko protumačiti neke izabrane proročke tekstove; imenovati suvremene oblike zarobljenosti i posvijestiti naše osobno proročko poslanje danas.

3. Glasnici nade i izbavljenja

Ključni pojmovi: Perzijsko Carstvo, povratak u domovinu, obnova Hrama, židovska dijaspora, Ivan Krstitelj.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati povijesno stanje izraelskog naroda nakon propasti Babilonskog carstva i uspostave Perzijskoga carstva; odrediti ulogu proroka kao glasnika nade, izbavljenja i povratka u domovinu; protumačiti važnost obnove i ponovne izgradnje Hrama; objasniti što je to židovska dijaspora nekada i danas; navesti glavne sadržaje proročkog navještanja, osobito navještaj dolaska Mesije; navesti i kratko protumačiti neke izabrane proročke tekstove; definirati ulogu Ivana Krstitelja kao posljednjega starozavjetnog proroka i Mesijina preteču; navesti glavni sadržaj Ivanova propovijedanja, tj. navještaj Mesije i poziv na obraćenje; posvijestiti da smo svi potrebni obraćenja i da nas Bog nikada ne napušta.

4. Isus Krist - ispunjenje proročanstava

Ključni pojmovi: protoevangelje, Mesija, Davidov potomak, novi Savez.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati prvi navještaj Spasitelja (protoevangelje) nakon grijeha prvih ljudi; obrazložiti tvrdnju da su se u Isusu Kristu

ispunila sva starozavjetna proroštva; otkriti i prihvatiti Isusa Krista kao najvećeg od svih proroka, Mesiju, Spasitelja i Otkupitelja; objasniti novi i vječni Savez s Bogom koji se događa u Isusu Kristu; uočiti važnost vjere u Isusa Krista i u njegovo spasenjsko i otkupiteljsko djelo.

V. CJELINA:

DA SVI BUDU JEDNO

TEME

1. Isusova želja i molitva za jedinstvom

Ključni pojmovi: jedna, sveta, katolička i apostolska Crkva.

Odgojno-obrazovna postignuća: primjereno protumačiti tekst Isusove velikosvećeničke molitve za jedinstvo svojih učenika; uočiti da je Isus želio jednu Crkvu; obrazložiti značenje četiriju oznaka Kristove Crkve; prepoznati i objasniti unutarnje i vanjske kriterije jedinstva Crkve; razvijati odnos poštovanja i tolerancije prema drugim kršćanskim vjeroispovijestima; uvidjeti važnost molitve za jedinstvo svih kršćana.

2. Kršćani na drugi način

Ključni pojmovi: Pravoslavna crkva, grkokatolici, protestantizam, luterani, kalvinisti, anglikanci.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti nove pojmove, razumjeti ih i rabiti ih; protumačiti posebnosti Pravoslavne crkve, crkvenu strukturu i navesti ono što nam je zajedničko; objasniti nastanak grkokatolika i prepoznati mogućnost jedinstva Crkve u raznolikosti; prepoznati i objasniti temeljne postavke protestantskog nauka; imenovati važnije protestantske Crkve; uvidjeti važnost odnosa poštovanja i tolerancije prema drugim kršćanskim vjeroispovijestima.

3. Ekumenski pokret

Ključni pojmovi: ekumenizam, ekumenski pokret, jedinstvo kršćana.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti početak i razvoj ekumenskoga pokreta; prepoznati u ekumenizmu jednu od najvažnijih zadaća Crkve; otkriti i prepoznati načine ekumenskoga zbližavanja podijeljenih Crkava; navesti najvažnije ekumenske događaje; uočiti važnost razvijanja ekumenske svijesti i osobnog angažmana; imenovati načine kako možemo promicati jedinstvo kršćana u osobnome životu; moliti se za sjedinjenje svih Kristovih vjernika.

VI. CJELINA:

POTREBA POMIRENJA I OPROŠTENJA

TEME

1. Iskustvo krivnje i grijeha

Ključni pojmovi: grijeh, istočni grijeh, glavni grijesi, osobni grijeh, laki i teški grijesi.

Odgojno-obrazovna postignuća: protumačiti što je to grijeh; prepoznati da je svaki čovjek grješnik;

protumačiti što je to iskonski ili istočni grijeh; usporediti teške i lake grijehe i odrediti razliku među njima; imenovati i obrazložiti sedam glavnih grijeha; prepoznati i obrazložiti povezanost grijeha i naše slobode (zlouporabe slobode); otkriti kako grijeh stvara osjećaj krivnje koje se moramo osloboditi; uočiti da se grijehom čovjek udaljava od Boga; navesti i obrazložiti posljedice grijeha u osobnom i društvenome životu.

2. Pomirenje s Bogom i s ljudima

Ključni pojmovi: savršeno i nesavršeno kajanje, odgovornost za vlastite čine, obraćenje, sakrament ispovijedi ili pomirenja, pokora.

Odgojno-obrazovna postignuća: otkriti važnost priznanja grijeha i obraćenja; razlikovati grijeh od grješnika: Bog mrzi grijeh, a ljubi grješnika; spoznati kako obraćenje započinje vlastitim kajanjem za grijehe; razlikovati savršeno i nesavršeno kajanje; razvijati svijest odgovornosti za svoje loše postupke i grijehe; navesti i kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove koji govore o čovjekovu pokajanju i obraćenju i Božjemu praštanju i milosrđu; otkriti veličinu Božjeg milosrđa u sakramentu sv. ispovijedi; uočiti važnost pokore za vlastite grijehe; biti spreman drugima opraštati.

VII. CJELINA:

TAJNA SMRTI I KRŠĆANSKA VJERA U VJEČNI ŽIVOT

TEME

1. Pred tajnom smrti

Ključni pojmovi: smrt, ljudska bolest i patnja, bolesničko pomazanje, besmrtnost duše, vjera u uskrsnuće.

Odgojno-obrazovna postignuća: obrazložiti zbog čega ljudi vole život i zašto se boje smrti; shvatiti da je smrt prijelaz iz zemaljskoga života u vječni život; posvjestiti da je naša duša besmrtna; prepoznati i obrazložiti kako čovjekova patnja ima smisla; opisati, na temelju biblijskih tekstova, Isusov odnos prema bolesnicima; probuditi našu brigu za bolesne; obrazložiti smisao i značenja sakramenta bolesničkoga pomazanja; probuditi vjeru u vječni život s Bogom.

2. O životu nakon smrti

Ključni pojmovi: raj, pakao, čistilište, posljednji sud, uskrsnuće tijela, život vječni.

Odgojno-obrazovna postignuća: navesti i kratko protumačiti neke izabrane biblijske tekstove o životu nakon smrti; usvojiti nove pojmove i ispravno ih protumačiti; uočiti mogućnost vječne propasti ako se svjesno i slobodno odlučimo protiv Boga; dublje razumjeti mogućnost čovjekova čišćenja pred Bogom nakon smrti; prepoznati važnost i potrebu molitve za sve pokojne; dublje razumjeti vjeru da nas nakon smrti čeka konačni susret s Bogom i vječni raj; ispravno protumačiti povezanost našega življenja na zemlji i vječnog života; naslutiti važnost kršćanske vjere u Božje milosrđe i uskrsnuće na vječni život.

3. Živimo u vjeri, nadi i ljubavi

Ključni pojmovi: krjepost, bogoslovne krjeposti, stožerne krjeposti, grijesi protiv krjeposti.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti ključne pojmove; obrazložiti što je krjepost i krjepostan život; usporediti i uočiti razliku između stožernih i bogoslovnih krjeposti; odrediti što je to vjera i na što nas vjera poziva; odrediti u čemu se sastoji kršćanska nada; prepoznati ljubav kao temelj i vrhunsko mjerilo kršćanskoga života; imenovati i objasniti grijeh koji se izravno protive vjeri, nadi i ljubavi; uočiti važnost i ljepotu krjeposnoga života.

IZBORNE TEME

1. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, božićni ciklus

Ključni pojmovi: blagdani, liturgijska vremena, vrijeme kroz godinu.

Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati i protumačiti značenje pojedinih blagdana i liturgijskih vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.

2. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, uskršni ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana i liturgijskih vremena.

Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati i protumačiti značenje pojedinih blagdana i liturgijskih vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.

8. RAZRED

I. CJELINA:

UPOZNAJMO I IZGRAĐUJMO SVOJ ŽIVOT TEME

1. Radost odrastanja

Ključni pojmovi: adolescencija, mladenačke krize, zrelost.

Odgojno-obrazovna postignuća: definirati vrijeme adolescencije kao važno prijelazno razdoblje u cjelovitome sazrijevanju čovjeka; obrazložiti važnost skladnoga dozrijevanja u tjelesnom, emocionalnom, intelektualnom, društvenom i duhovnom pogledu; imenovati i dublje shvatiti mladenačke krize kao normalni put razvoja i odrastanja; prihvatiti sebe i druge ljude; spoznati važnost usklađivanja vlastitih osjećaja s razumom; spoznati koliko je važan utjecaj Božje milosti u vlastitome dozrijevanju.

2. Prijateljstvo i ljubav

Ključni pojmovi: prijateljstvo, ljudska spolnost, ljudska heteroseksualnost, zaljubljenost, ljubav.

Odgojno-obrazovna postignuća: obrazložiti vrijednost prijateljstva; obrazložiti obilježja pravoga prijateljstva; različitim oblicima stvaralačkog izražavanja izraziti

zahvalnost na daru prijateljstva; prepoznati i obrazložiti kako je čovjek pozvan shvaćati i živjeti svoju spolnost i seksualnost u službi istinske ljubavi i života; prepoznati i protumačiti važnost ljubavi kao norme ljudske spolnosti i odnosa među spolovima; uočiti važnost odgoja vlastite spolnosti; prepoznati i navesti bitne razlike između zaljubljenosti i ljubavi; zauzimati se za razvoj zajedništva, prijateljstva i ljubavi.

3. Brak i celibat – oblici kršćanskoga života

Ključni pojmovi: sakrament ženidbe, brak, obitelj, celibat, duhovno zvanje.

Odgojno-obrazovna postignuća: navesti i protumačiti vrijednost braka i bračne ljubavi; navesti i objasniti osnovna obilježja kršćanskoga braka; odrediti bitne dimenzije braka koje se očituju u međusobnoj ljubavi i rađanju djece; imenovati i kritički protumačiti poteškoće suvremenoga braka; imenovati i protumačiti vrijednost svećeničkoga poziva i života u celibatu i čistoći; poštovati osobni izbor svakoga čovjeka.

II. CJELINA:

ČOVJEKOVO TRAGANJE ZA ŽIVIM BOGOM TEME

1. Svaki čovjek traži Boga

Ključni pojmovi: religioznost, religija, vjera, praznovjerje, magija.

Odgojno-obrazovna postignuća: obrazložiti da je čovjek po svojoj naravi religiozno biće; navesti razliku između religioznosti, religije i vjere; usporediti i ispravno razlikovati pravu religioznost od krivih oblika religioznosti; prepoznati i protumačiti najčešća kriva shvaćanja Boga danas; izdvojiti i objasniti opasnosti praznovjerje i magije; biti spreman sučeliti se s religioznim pitanjima u osobnom i javnom životu.

2. Ateizam i vjerska ravnodušnost

Ključni pojmovi: ateizam, vjerska ravnodušnost, praktični ateizam.

Odgojno-obrazovna postignuća: razlikovati teorijski i praktični ateizam; prepoznati i protumačiti suvremene oblike ateizma koji pokušavaju istisnuti Boga iz života; jasno iznositi svoje argumente o ateizmu; uočiti i objasniti važnost kršćanskoga svjedočenja nasuprot suvremenim oblicima ateizma; usvajati stav tolerancije prema onima koji ne vjeruju.

3. Traženje Boga u novim religioznim pokretima

Ključni pojmovi: sekta/sljedba, religiozni pokret, reinkarnacija, yoga, New Age.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti ključne pojmove; usporediti i navesti razliku između sekta i religioznih pokreta; navesti i opisati neke kršćanske i nekršćanske sekte i religiozne pokrete; imenovati različite oblike religioznog ponašanja; opisati neka važnija učenje u suvremenim religioznim

pokretima (reinkarnacija, yoga, meditacija, okultizam, ezoterija); kratko opisati temeljne odrednice New Agea; obrazložiti važnost izgradnje osobnoga vjerskog svjetonazora i kršćanskoga vjerskog nazora.

III. CJELINA:

TAJNA SVIJETA I ČOVJEKA U SVJETLU BIBLIJE

TEME

1. Biblijska i današnja slika svijeta

Ključni pojmovi: Objava, postanak svijeta, Bog Stvoritelj, evolucija.

Odgojno-obrazovna postignuća: razlikovati naravnu i nadnaravnu objavu; kratko protumačiti značenje biblijskoga govora o stvaranju svijeta; navesti i kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove o stvaranju svijeta; objasniti odnos biblijske i znanstvene slike svijeta; različitim oblicima stvaralačkog izražavanja izreći osjećaj divljenja i zahvalnosti za stvoreni svijet; uočiti i obrazložiti čovjekovu odgovornost za stvoreni svijet i njegovu izgradnju.

2. Čovjek je slika Božja

Ključni pojmovi: stvaranje čovjeka, čovjek slika Božja, dostojanstvo čovjeka, jednakost muškarca i žene.

Odgojno-obrazovna postignuća: kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove o stvaranju čovjeka; objasniti značenje i poruku biblijskoga govora o stvaranju čovjeka; uočiti zašto je čovjek kruna Božjega stvaranja; otkriti ljepotu i dostojanstvo čovjeka kao slike Božje; obrazložiti različitost i jednakost dostojanstva muškarca i žene; različitim oblicima stvaralačkog izražavanja izraziti zahvalnost i radost na darovanome životu.

3. Grijeh kao zloporaba slobode

Ključni pojmovi: sloboda kao dar, istočni grijeh, oholost, zavist, bratoubojstvo.

Odgojno-obrazovna postignuća: kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove o grijehu prvih ljudi i prvom bratoubojstvu; uvidjeti i ispravno protumačiti povezanost grijeha i zloporabe ljudske slobode; prepoznati i objasniti oholost i zavist kao glavne izvore čovjekova grijeha; spoznati da je grijeh protiv čovjeka ujedno i grijeh protiv Boga; uočiti i obrazložiti važnost krjeposti poniznosti; konkretnim gestama pokazivati ljubav prema bližnjemu.

4. Božja dobrota i ljubav prema grješnicima

Ključni pojmovi: potop, Savez s Noom, kula Babilonska.

Odgojno-obrazovna postignuća: kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove o općem potopu i Babilonskoj kuli; objasniti značenje i poruku biblijskoga govora o općem potopu; protumačiti značenje Božjeg saveza s Noom; protumačiti značenje i poruku o gradnji Babilonske kule; na temelju biblijskih tekstova uočiti i ispravno protumačiti kako

je uspjeh bez Boga osuđen na propast; prepoznavati i otkrivati Božju dobrotu koja nas poziva na miran, ispunjen i sretan život na zemlji; postupno otkrivati da su nam život i svijet darovani i da smo te darove pozvani dalje svjedočiti u susretu s ljudima.

IV. CJELINA:

KATOLIČKA CRKVA I KRŠĆANSTVO U HRVATA

TEME

1. Korijeni kršćanstva na hrvatskome prostoru

Ključni pojmovi: kršćanstvo u Iliriku, kršćanski mučenici, Salona, Sirmij.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati početke kršćanstva na hrvatskim prostorima; imenovati i objasniti veličinu i vrijednost kulturno-povijesnih spomenika iz ranokršćanskog vremena; imenovati i kratko opisati neke važnije kršćanske mučenike na našim prostorima; imenovati i ispravno vrjednovati vrline svetih kršćanskih mučenika.

2. Pokrštenje Hrvata i ulazak u zajednicu kršćanskih naroda

Ključni pojmovi: Višeslavova krstionica, knez Branimir, papa Ivan VIII., sv. Ćiril i Metod, glagoljica, glagoljski spomenici.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti postupnost pokršćavanja Hrvata od 7. do 9. stoljeća; opisati ulogu kneza Branimira i pape Ivana IV. u pokršćavanju Hrvata; jasno izraziti stav poštovanja prema najstarijim spomenicima vjere i kulture hrvatskog naroda; ispravno vrjednovati ulogu kršćanske vjere koja je dala nemjerljiv doprinos u stvaranju samostalnosti hrvatske države; povezati početke pismenosti u Hrvata s Crkvom; opisati važnost glagoljice i starohrvatskog jezika u bogoslužju; obrazložiti važnost i značaj narodnog jezika u liturgiji; imenovati načine kako trebamo čuvati i promicati hrvatsku kulturnu baštinu.

3. Društveni i vjerski život Hrvata u srednjem vijeku

Ključni pojmovi: Zvonimirova zavjernica, bratovštine, hrvatske biskupije, starohrvatske crkve, predzide kršćanstva.

Odgojno-obrazovna postignuća: usvojiti i razumjeti ključne pojmove; kratko opisati glavne odrednice društvenoga i vjerskoga života Hrvata u srednjem vijeku; imenovati najstarije starohrvatske crkve; imenovati i kratko predstaviti srednjovjekovne hrvatske biskupije kao središta crkvenoga, društvenoga i kulturnoga života; prepoznati i objasniti ulogu Crkve u obrani kršćanstva na hrvatskim prostorima; objasniti zašto se hrvatski narod smatra predzidem kršćanstva.

4. Uloga Crkve u promicanju hrvatskog školstva, kulture i znanosti

Ključni pojmovi: benediktinske škole, doprinos biskupa i svećenika, doprinos redovnika, hrvatski narodni preporod.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati ulogu benediktinaca i benediktinskih samostana u razvoju hrvatskoga školstva; imenovati te kratko opisati neke zaslužne pojedince u Crkvi u izgradnji našeg naroda na duhovnom, prosvjetnom, kulturnom, gospodarskom i političkom području života (A. Kažotić, R. Bošković, A. Kačić-Miošić, B. Kašić, J. J. Strossmayer); navesti i kratko opisati nekoliko značajnijih redovničkih zajednica i njihovo kulturno djelovanje; prepoznati ulogu Crkve i istaknutih crkvenih ljudi u vrijeme hrvatskoga narodnog preporoda; ispravno vrjednovati doprinos Crkve u razvoju školstva, kulture i znanosti; navesti načine kako mi možemo aktivno sudjelovati u razvoju i napretku našeg društva danas.

5. Crkva u Hrvata za vrijeme svjetskih ratova i poraćâ

Ključni pojmovi: Hrvatski katolički pokret, Ivan Merz, nacizam, komunizam, Alojzije Stepinac.

Odgojno-obrazovna postignuća: kratko opisati društveno-političke prilike XIX. i XX. stoljeća i ulogu Hrvatskog katoličkog pokreta (I. Merz); navesti i opisati oblike stradanja Crkve u Hrvata za vrijeme bezbožnih totalitarističkih sustava (nacizam i komunizam); ispravno vrjednovati ulogu bl. Alojzija Stepinca u obrani Crkve za vrijeme i poslije II. svjetskog rata; uočiti potrebu te navesti načine kako se valja boriti protiv svakog oblika jednoumlja; uočiti važnost i potrebu njegovanja tolerancije, dijaloga i međusobnog poštovanja; jasno izreći što možemo naučiti i primijeniti u vlastitome životu od velikih hrvatskih svetaca i mučenika.

6. Katolička crkva u Hrvata danas

Ključni pojmovi: Domovinski rat i samostalnost Hrvatske, hrvatske nad/biskupije, Ivan Pavao II. i Hrvati, Crkva u BiH, Crkva u hrvatskoj dijaspori.

Odgojno-obrazovna postignuća: kratko opisati stradanja hrvatskog naroda za vrijeme velikosrpske agresije na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu; opisati ulogu Crkve u brizi za svoje članove u domovini i inozemstvu; prepoznati i opisati crkvenu organizaciju u Hrvatskoj i BiH danas; protumačiti ulogu pape Ivana Pavla II. u odnosu prema hrvatskomu narodu i Crkvi u Hrvata; jasno iznijeti tvrdnje o potrebi i važnosti djelatne uloge i poslanja u društvu i u Crkvi; navesti različite oblike zajedništva između iseljene i domovinske Hrvatske.

V. CJELINA:

U ISUSU KRISTU UPOZNAJEMO PRAVOGA BOGA

TEME

1. Prošao je zemljom čineći dobro

Ključni pojmovi: Isusovo propovijedanje, Isusov odnos prema ljudima, Isusov odnos prema grješnicima i najpotrebnijima, Isusov odnos prema Zakonu.

Odgojno-obrazovna postignuća: opisati temeljne sadržaje Isusova propovijedanja; prepoznati i objasniti Isusov stav bezuvjetnog prihvaćanja svih ljudi, osobito djece, žena, grješnika i najpotrebnijih; kratko protumačiti neke izabrane novozavjetne tekstove koji govore o Isusovu odnosu prema ljudima; protumačiti Isusov odnos prema Zakonu; uočiti i protumačiti važnost zauzimanja vlastitoga odgovornog stava u odnosu prema Isusu i njegovoj poruci; ispravno vrjednovati važnost osobnog stava vjere; iznijeti argumente o potrebi prihvaćanja, poštovanja i uvažavanja svakog čovjeka po uzoru na Isusa Krista.

2. Ljubio nas je do kraja

Ključni pojmovi: Posljednja večera, Isusova muka, smrt i uskrsnuće.

Odgojno-obrazovna postignuća: obrazložiti otajstvo Isusove muke, smrti i uskrsnuća; postupno otkrivati smisao Isusova potpunog predanja radi čovjeka i njegova spasenja; prepoznati povezanost žrtve i ljubavi; obrazložiti Isusovo uskrsnuće kao pobjeda života nad smrću; posvijestiti da je Uskrsnuli Krist prisutan i danas među nama; uočiti i protumačiti potrebu stalnog produbljiivanja vjere u uskrsnuće i vječni život.

3. Tko je Isus Krist?

Ključni pojmovi: Pravi Bog, pravi čovjek, Učitelj, Spasitelj, Otkupitelj.

Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati u Isusu Kristu pravoga Boga i pravoga čovjeka; uočiti i protumačiti potrebu stalnog produbljiivanja i pročišćivanja vlastite slike o Isusu; uočiti potrebu izgradnje dosljednoga života u skladu s vjerom u Isusa Krista; jasno iznijeti vlastite stavove u odnosu prema Isusu Kristu.

VI. CJELINA:

POTVRDA - SNAGA KRŠĆANSKOGA POSLANJA

TEME

1. U potvrdi primamo Duha Svetoga

Ključni pojmovi: potvrda krštenja, sedam darova Duha Svetoga, kršćanska zrelost, sakrament potvrde.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti da po sakramentu potvrde osobno potvrđujemo vjeru koju smo primili na krštenju; protumačiti sakrament potvrde kao dar Duha Svetoga; prepoznati tko je Duh Sveti u našem životu; nabrojiti darove Duha Svetoga;

protumačiti njihovo značenje za zrelo i odgovorno življenje kršćanske vjere; objasniti važnost dobre pripreme za primanje sakramenta potvrde; opisati obred i učinke sakramenta potvrde; navesti i objasniti prava i obveze koje ima svaki punopravni član Crkve.

2. Duh Božji u Svetom pismu

Ključni pojmovi: Duh Božji, božanska snaga, pomazanje, simboli Duha Svetoga, nazivi za Duha Svetoga.
Odgojno-obrazovna postignuća: prepoznati i kratko opisati djelovanje Duha Božjega u Starome zavjetu; prepoznati i kratko opisati djelovanje Duha Svetoga u Isusovu životu; kratko protumačiti izabrane biblijske tekstove o djelovanju Duha Svetoga u Starom i Novom zavjetu; navesti simbole i nazive za Duha Svetoga i njihovo značenje; otvoriti se djelovanju i poticajima Duha Svetoga.

3. Duh Sveti u Crkvi

Ključni pojmovi: Duh Sveti kao duša Crkve, Duh Sveti vodi Crkvu, Duh Sveti u životu kršćanskih svjedoka, plodovi Duha Svetoga.
Odgojno-obrazovna postignuća: odrediti Duha Svetoga kao dušu Crkve; kratko protumačiti izabrane novozavjetne tekstove o djelovanju Duha Svetoga u prvoj Crkvi; kratko opisati djelovanje Duha Svetoga u Crkvi, u životu svetaca i među ljudima u svijetu; prepoznati i imenovati plodove Duha Svetoga u životu Crkve; pronaći i navesti tragove Duha Svetoga u vlastitome životu; imenovati načine kako možemo živjeti i svjedočiti kršćansku vjeru te s Bogom »sustvarati« bolji svijet.

VII. CJELINA:

BITI KRŠĆANIN U CRKVI I U DRUŠTVU

TEME

1. Izbor životnoga poziva

Ključni pojmovi: životno zvanje ili zanimanje, životni poziv, važnost osobnog izbora, slušanje savjeta.

Odgojno-obrazovna postignuća: protumačiti što je životno zvanje ili zanimanje, a što životni poziv; jasno iznijeti osobne sklonosti, interese i sposobnosti kao kriterije pri izboru životnog poziva; uočiti važnost traženja i uvažavanja savjeta pri izboru životnoga zvanja; uočiti i obrazložiti odgovornost u izboru životnoga zvanja.

2. Rad i slobodno vrijeme

Ključni pojmovi: čovjek je biće rada, potreba za radom, pravo na rad, dostojanstvo rada, slobodno vrijeme.

Odgojno-obrazovna postignuća: objasniti značenje i vrijednost rada za ljudski život; navesti posljedice koje proizlaze iz različitih odnosa prema radu; obrazložiti potrebu za radom i pravo svakog čovjeka na rad; kratko objasniti i ispravno vrjednovati kršćansko shvaćanje rada; obrazložiti značenje i vrijednost slobodnog vremena u ljudskom životu; uočiti i protumačiti potrebu kvalitetnoga i kreativnoga korištenja slobodnog vremena.

3. Sudjelovanje u životu župne zajednice

Ključni pojmovi: zajednica, župna zajednica, vjerski život u župi, moje mjesto u župnoj zajednici.

Odgojno-obrazovna postignuća: protumačiti što je to župa i koje su bitne odrednice koje čine jednu župnu zajednicu; prepoznati i imenovati važnije oblike vjerskog života u jednoj župi; navesti mogućnosti djelovanja kršćana u župnim zajednicama; otkrivati i imenovati vlastite sposobnosti i sklonosti za angažman u životu i radu župne zajednice; navesti načine kako možemo aktivno sudjelovati u životu svoje župne zajednice.

4. Suodgovornost za pravedan život u društvu

Ključni pojmovi: ljudska prava, društvena pravda, oblici društvene nepravde, kršćanska pravda i ljubav.

Odgojno-obrazovna postignuća: ispravno povezati ravnopravnost i dostojanstvo čovjeka s temeljnim ljudskim pravima; navesti različite oblike suodgovornog angažmana za pravedan i miran suživot u užoj i široj životnoj sredini; prepoznati i opisati različite oblike društvene nepravde i uočiti njezine korijene; imenovati vlastite sposobnosti i sklonosti za sudjelovanje u različitim oblicima angažmana za pravedan i miran suživot u društvu.

IZBORNE TEME

1. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, božićni ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana i liturgijskih vremena.

Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati blagdane i protumačiti značenje pojedinih blagdana i liturgijskih vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.

2. Živjeti u ritmu liturgijske godine: vrijeme kroz godinu, uskršni ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana i liturgijskih vremena.

Odgojno-obrazovna postignuća: imenovati blagdane i protumačiti značenje pojedinih blagdana i liturgijskih vremena; uočiti značenje pojedinih blagdana ili liturgijskih vremena za život suvremenih kršćana.